

7, 428

STANDARDIZACIJA

Bilten JUGOSLOVENSKOG ZAVODA ZA STANDARDIZACIJU

5

Izdavač:

JUGOSLOVENSKI ZAVOD ZA STANDARDIZACIJU
Beograd, Cara Uroša 54

Odgovorni urednik
Slavoljub Vitorović, dipl. inž.

Urednik za štampu: Dobrinka Čonkin

S A D R Ž A J

	Strana
<i>Predlog revizije standarda:</i>	
<i>Veštačka đubriva. Krečni amonijumnitrat .....</i>	105
<i>Predlog standarda:</i>	
<i>Ispitivanje papira i kartona. Određivanje pH vrednosti vodenog ekstrakta .....</i>	110
<i>Anotacije predloga standarda:</i>	
— <i>iz oblasti ispitivanja papira i kartona .....</i>	114
— <i>iz oblasti građevinarstva .....</i>	114
— <i>za krečnjak i dolomit za potrebe staklarske industrije .....</i>	114
— <i>iz oblasti uglja i koksa .....</i>	114
— <i>iz oblasti čeličnih cevi .....</i>	115
— <i>iz oblasti bakra i bakarnih legura .....</i>	115
— <i>iz oblasti drvne industrije .....</i>	115
— <i>za ploče od drveta i metode ispitivanja ploča od drveta .....</i>	116
— <i>iz oblasti tekstilne industrije .....</i>	116
— <i>iz oblasti boja, lakova, njima sličnih proizvoda i njihovih sirovina .....</i>	116
— <i>iz oblasti eksplozivnih materija .....</i>	117
— <i>iz oblasti droga i lekova .....</i>	117
— <i>iz oblasti metoda ispitivanja voda .....</i>	117
— <i>iz oblasti tolerancija dužinskih mera .....</i>	118
— <i>iz oblasti cevnih zatvarača .....</i>	118
— <i>o kočnim sistemima .....</i>	119
— <i>za gromobrane .....</i>	119
— <i>iz oblasti električnog instalacionog materijala .....</i>	120
— <i>iz oblasti elektroindustrije. Priključni pribor za industrijske svrhe .....</i>	121
— <i>iz oblasti elektrotehničkog instalacionog pribora .....</i>	122
— <i>iz oblasti pouzdanosti u elektronici i telekomunikacijama .....</i>	122
— <i>iz oblasti kondenzatora za elektroniku i telekomunikacije .....</i>	122
— <i>za rudarske kapne lampe .....</i>	122
— <i>iz oblasti sportskih rekvizita .....</i>	123
— <i>iz oblasti ispitivanja gume i tvrdih folija iz plastičnih masa .....</i>	123
— <i>iz oblasti gumenih creva .....</i>	123
<i>Ispravke u jugoslovenskim standardima JUS M.Z2.510, M.Z2.600 i N.R2.017 .....</i>	124
<i>Katalog standarda brodogradnje .....</i>	125
<i>Međunarodna standardizacija — Primljena dokumentacija .....</i>	133
<i>Objavljeni jugoslovenski standardi .....</i>	135

Predlog revizije
br. 8300Veštačka đubriva
KREČNI AMONIJUMNITRATJ U S
H. B4. 031
1969.*Fertilizers. Calcium amoniumnitrate*Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. septembar 1969.*Ovaj predlog standarda je nastao revizijom standarda JUS H.B4.031, izdatog 1965. godine.***1 Predmet standarda**

Ovaj standard propisuje kvalitet, način proveravanja kvaliteta i uslove isporuke za granulirani ili prilirani krečni amonijumnitrat, koji se dobija granulisanjem ili priliranjem smeše amonijumnitrata i fino mlevenog krečnjaka ili dolomita.

Po završenom granulisanju, sušenju i hlađenju, granule se zaprašuju fino mlevenim pogodnim zaprašivačem.

2 Definicija

Krečni amonijumnitrat (u daljem tekstu »KAN«) je smeša amonijumnitrata, čija je hemijska oznaka NH_4NO_3 , sa fino mlevenim krečnjakom ili dolomitom.

3 Klasifikacija

KAN se proizvodi i isporučuje po ovom standardu u tri kvaliteta, prema procentualnom sadržaju azota:

Kvalitet I — krečni amonijumnitrat sa sadržajem $27,0 \pm 0,5\%$

Kvalitet II — krečni amonijumnitrat sa sadržajem $25,0 \pm 0,5\%$

Kvalitet III — krečni amonijumnitrat sa sadržajem $20,5 \pm 0,5\%$

Kao merilo kvaliteta služi sadržaj aktivne hranljive materije u obliku azota (N), izražen u masa-procentima. Pod aktivnom hranljivom materijom podrazumeva se celokupan sadržaj azota.

4 Fizikalno-hemijske osobine**4.1 Spoljni izgled i opšte osobine**

KAN se proizvodi u obliku granula odgovarajuće boje, koja zavisi od dodatih minerala ili inertnih materija.

4.2 Uslovi kvaliteta

Za sva tri kvaliteta KAN-a po ovom standardu (tač. 3) propisane su fizikalno-hemijske karakteristike u sledećoj tabeli:

Karakteristike	Kvaliteti		
	I	II	III
Sadržaj vlage na 100 °C, najviše	1,5%	1,5%	1,5%
Sadržaj ukupnog azota (N)	$27,0 \pm 0,5\%$	$25,0 \pm 0,5\%$	$20,0 \pm 0,5\%$
Granulometrijski sastav:			
— granule sa prečnikom veličine između 0,5 mm i 5,0 mm, najmanje	90,0%	90,0%	90,0%
— granule sa prečnikom veličine ispod 0,5 mm i iznad 5,0 mm, najviše	10,0%	10,0%	10,0%
Mehanička čvrstoća granula, najmanje	97,0%	97,0%	97,0%

5 Proveravanje kvaliteta

5.1 Uzimanje uzoraka

- 5.11 Uzorke uzimaju stručna lica koja su upoznata sa karakteristikama i ponašanjem ovog proizvoda, kao i postupkom za uzimanje uzoraka.
Uzorci se uzimaju iz svake isporuke, odnosno svakog posebnog dela isporuke, brodskih, vagonskih, kamionskih ili kolskih tovara i to kod proizvođača (isporučioća) ili u prometu.
- 5.12 Ako se KAN pakuje i isporučuje u vrećama, uzorci se uzimaju iz svake desete vreće pomoću sonde, kašike ili lopate od prikladnog materijala koji ne utiče na promenu kvaliteta proizvoda, u približno istoj količini. Ova količina uzorka zavisi od veličine isporuke.
- 5.13 Ako se KAN isporučuje u rasutom stanju (rinfuza) uzorci se uzimaju iz sva četiri ugla i iz sredine gomile u približno jednakim količinama, i to sa najmanje 15 mesta.
- 5.14 Svi pojedinačno uzeti uzorci stavljaju se na čistu i suhu podlogu, dobro izmešaju i od ovako dobijene mešavine četvrtanjem se izdvoji reprezentativni uzorak u količini od 6 kg, koji se zatim podeli u tri približno jednaka dela. Svaki deo se stavi u čistu suhu staklenu bocu ili posudu sa širokim grlom ili kesice od plastičnih masa, koje se mogu hermetički zatvoriti.
- 5.15 Boce ili kesice, u kojima se nalaze reprezentativni uzorci za ispitivanje, zatvore se i povežu kanapom za koji je pričvršćen karton sa oznakama i jednoobrazno zapečate, odnosno plombiraju. Pečaćenje ili plombiranje se mora izvesti tako da se isključi svaka mogućnost otvaranja boce ili kesice, bez oštećenja pečata ili plombe.
- 5.16 Karton, koji je pričvršćen na boce ili kesice sa uzorcima za ispitivanje, mora sadržati sledeće podatke:
- naziv i vrsta proizvoda,
  - naziv i sedište proizvođača ili isporučioća,
  - vrsta pakovanja, broj isporučenih jedinica pakovanja i ukupna neto masa isporuke,
  - registarski broj vagona, kamiona, šlepa ili drugog prevoznog sredstva,
  - datum isporuke,
  - datum i mesto uzimanja uzoraka,
  - potpisi lica koja su uzimala uzorke.
- 5.17 O uzimanju uzoraka sastavlja se zapisnik u tri primerka, koji potpisuju lica koja su uzimala uzorke. Zapisnik mora da sadrži sve podatke navedene u tač. 5.16, kao i opis postupka za uzimanje uzoraka. Po jedan primerak uzorka sa zapisnikom zadržavaju kupac i prodavac, ili od njih ovlašćena lica, a jedan primerak uzorka sa zapisnikom se čuva za slučaj spora najviše 3 meseca, i to na mestu ugovorenom između zainteresovanih strana. U slučaju spora uzorak se analizira (ispituje) u laboratoriji, koja se sporazumno izabere i čiji su rezultati ispitivanja obavezni za obe strane.

5.2 Ispitivanje

5.21 Određivanje sadržaja vlage

5.211 Pripremanje uzoraka

Od uzorka KAN-a dobijenog prema tač. 5.14 odvoji se jedna trećina, fino samelje i mešanjem homogenizuje. Na ovaj način pripremljen uzorak upotrebljava se za ispitivanje.

5.212 Postupak

Od uzorka, pripremljenog prema opisu u prethodnoj tački, izmeri se na analitičkoj vagi oko 5 g, u posudici sa brušenim zapašaćem, koja se prethodno mora da osuši, ohladi i izmeri. Uzorak se suši dva sata u sušnici na temperaturi 100 °C.

Sadržaj vlage u KAN-u izračunava se prema sledećem obrascu:

$$\text{Sadržaj vlage} = \frac{m_1 - m_2}{m} \times 100\%$$

gde je:

m = masa izmerenog uzorka, u g;

m₁ = masa posudice sa uzorkom pre sušenja, u g;

m₂ = masa posudice sa uzorkom posle sušenja, u g.

5.22 Određivanje sadržaja ukupnog azota (N)

Za određivanje ukupnog sadržaja azota prema ovom standardu upotrebljavaju se alternativno:

- metoda po Kjeldalu (Kjeldahl)
- metoda formaldehidna.

Rezultati dobijeni ovim metodama pokazuju neznatne razlike, jedino u pogledu brzine rada i visine troškova ima prednosti formaldehidna metoda.

5.221 Određivanje ukupnog azota po Kjeldal-metodi

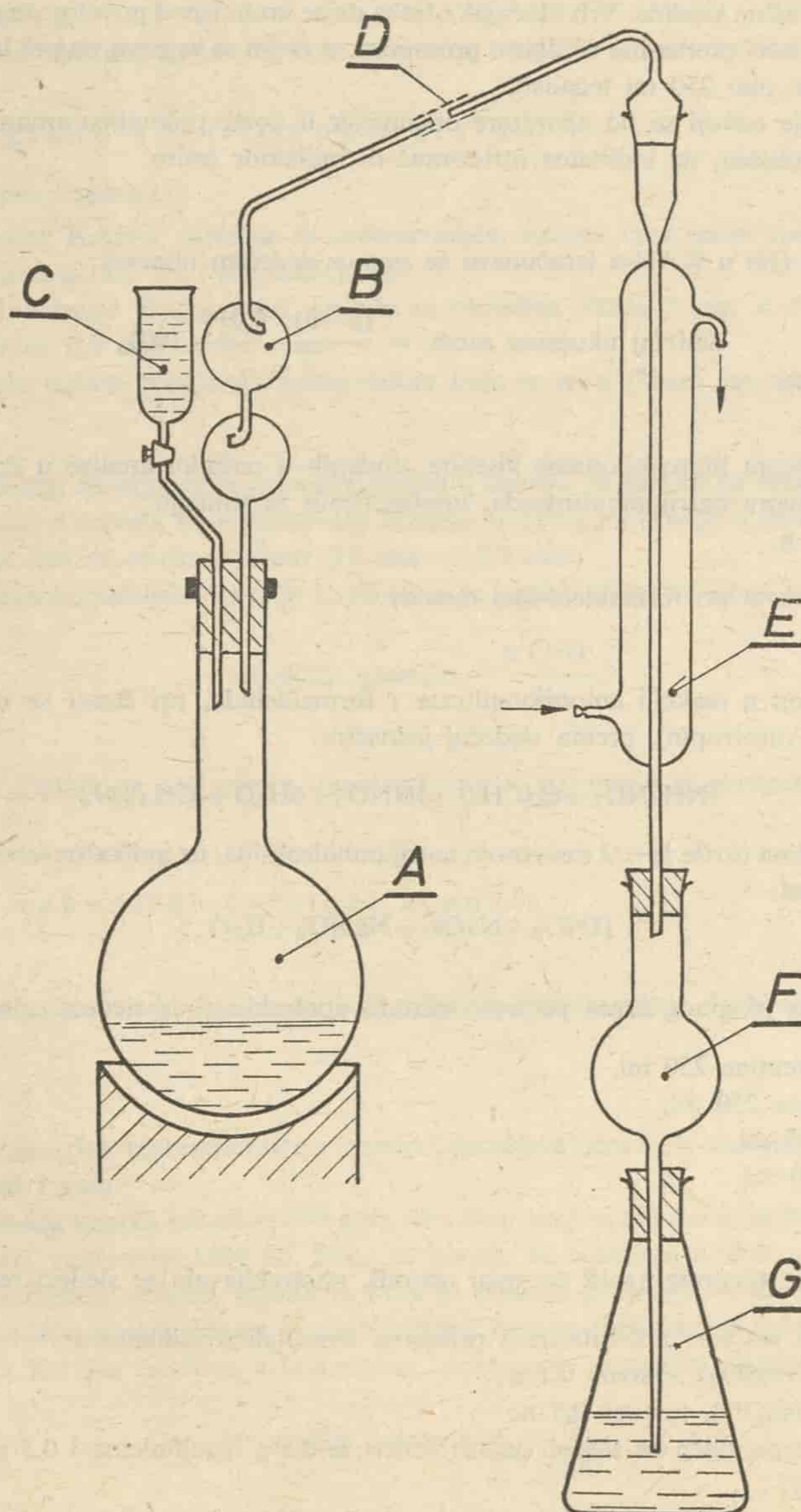
5.221.1 Princip metode

Princip metode se sastoji u redukciji nitrata u alkalnoj sredini pomoću Devardove legure, zatim u destilaciji amonijaka i njegovom uvođenju u standardni rastvor hlorovodonične kiseline. Višak hlorovodonične kiseline retitriše se rastvorom natrijumhidroksida, uz indikator metiloranž, ili uz taširo (tashi-ro) indikator, radi jasnijeg prelaza boje pri retitraciji. Ovaj indikator se priprema prema opisu u tač. 5.221.3.

5.221.2 Aparatura

Za određivanje sadržaja ukupnog azota po ovoj metodi upotrebljava se aparatura prikazana na slici, koja se sastoji iz sledećih delova:

- A — Kjeldal-boca sa okruglim dnom i dugim grlom, zapremine 500 do 800 ml,
- B — hvatač kapi,
- C — levak snabdeven slavinom koja služi za uvođenje rastvora natrijumhidroksida u Kjeldal-bocu,
- D — cev koja spaja Kjeldal-bocu sa hladnjakom E,
- E — hladnjak,
- F — nastavak izlazne cevi hladnjaka, koja se završava kapilaram unutrašnjeg prečnika 0,5 mm,
- G — erlenmajer, zapremine 500 ml.

5.221.3 Potrebni reagensi

Za određivanje ukupnog sadržaja azota po ovoj metodi, upotrebljavaju se sledeći reagensi čistoće »pro analysi«:

- hlorovodonična kiselina (HCl), rastvor 1 n,
- natrijumhidroksid (NaOH), rastvor 1 n,
- natrijumhidroksid (NaOH), 30%-ni rastvor,
- metiloranž indikator,
- taširo (tashi-ro) indikator, koji se priprema na sledeći način:

izmeri se 0,1 g metil crvenog i rastvori u 100 ml 96%-nog etanola (rastvor A), a zatim se otpipetira 4 ml 1%-nog rastvora metilen plavog i razblaži do 100 ml 96%-nim etanolom (rastvor B). Posle potpunog rastvaranja pomešaju se rastvori A i B, i na taj način dobije taširo indikator, kod koga je promena boje na pH 5,5 od ljubičaste u kiseloj sredini do jasno zelene u baznoj; boja na prelazu je prljavo siva.

- Devardova legura.

5.221.4 Postupak

Na analitičkoj vagi se izmeri 1 g uzorka pripremljenog prema tač. 5.211, prenese u Kjeldal-bocu, doda 300 ml destilovane vode (da bi se nitrati potpuno rastvorili) i na kraju 3 g Devardove legure.

Ovom se doda 20 ml 30%-nog rastvora natrijumhidroksida kroz levak za doziranje koji prolazi kroz čep na grlu Kjeldal-boce, podešavajući da rastvor teče niz zidove boce, da bi se sprečila burna reakcija.

Kjeldal-boca se uklopi u aparaturu za destilaciju. Da bi se sprečilo prelaženje kapi u hladnjak, između hladnjaka i boce umetne se hvatač kapi. Na kraju hladnjaka postavi se erlenmajer za prikupljanje amonijaka, u koji se prethodno unese 30 ml hlorovodonične kiseline. Vrh hladnjaka treba da se uroni ispod površine rastvora hlorovodonične kiseline. Rastvor u destilacionoj boci prethodno se dobro promućka, a zatim se zagreva najpre lagano, a zatim brže, tako da za jedan sat predestiliše oko 250 ml tečnosti.

Posle završene destilacije odvoji se od aparature erlenmajer u kome prikupljen amonijak i višak kiseline titriše 1 n rastvorom natrijumhidroksida, uz indikator metiloranž ili indikator taširo.

5.221.5 Izačunavanje rezultata

Sadržaj ukupnog azota (N) u KAN-u izračunava se prema sledećem obrascu:

$$\text{Sadržaj ukupnog azota} = \frac{(a-b) \times 0,014}{m} 100\%$$

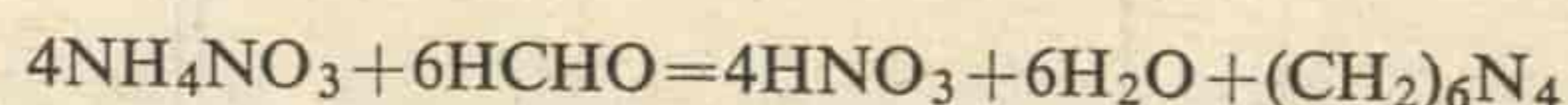
gde je:

- a = broj ml 1 n rastvora hlorovodonične kiseline, dodanih u početku analize u erlenmajer;
- b = broj ml 1 n rastvora natrijumhidroksida, upotrebljenih za titraciju;
- m = masa uzorka, u g.

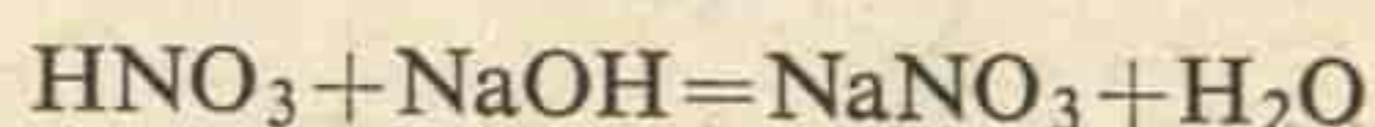
5.222 Određivanje ukupnog azota po formaldehidnoj metodi

5.222.1 Princip metode

Princip metode se sastoji u reakciji amonijumnitrata i formaldehida, pri čemu se dobija azotna kiselina, voda i heksametilentetramin (urotropin), prema sledećoj jednačini:

Oslobodena azotna kiselina titriše se n/2 rastvorom natrijumhidroksida, uz indikator fenolftalein, ili uz mešani indikator prema sledećoj jednačini:

5.222.2 Pribor

Za određivanje sadržaja ukupnog azota po ovoj metodi, upotrebljava se sledeći pribor:

- odmerna boca, zapremine 250 ml,
- erlenmajer, zapremine 250 ml,
- pipeta, zapremine 25 ml,
- bireta, zapremine 50 ml.

5.222.3 Potrebni reagensi

Za određivanje sadržaja ukupnog azota po ovoj metodi, upotrebljavaju se sledeći reagensi čistoće »pro analysi«:

- formaldehid, 25%-ni rastvor, neutralisan u prisustvu fenolftalein indikatora;
- sumporna kiselina (H₂SO₄), rastvor 0,1 n;
- natrijumhidroksid (NaOH), rastvor 0,5 n;
- mešani indikator, pripremljen na sledeći način: izmeri se 0,5 g fenolftaleina i 0,5 g timolftaleina i rastvori u 100 ml 96%-nog etanola;
- metil crveno, indikator koji se upotrebljava pri neutralizaciji uzorka sa 0,1 n rastvorom sumporne kiseline.

5.222.4 Postupak

Od uzorka KAN-a pripremljenog prema tač. 5.211 izmeri se oko 10 g i prenese u odmernu bocu, zapremine 250 ml. Uzorak se najpre rastvori destilisanom vodom, a zatim dopuni do oznake, dobro pomuća i filtrira u suhu čašu kroz filtrir-papir srednje gustoće (bela traka).

Prvi deo sakupljenog filtrata, oko 50 ml, se baci, a zatim se otpipetira 25 ml filtrata u erlenmajer zapremine 250 ml, razblaži na oko 100 ml destilisanom vodom i neutrališe 0,1 n rastvorom sumporne kiseline, uz indikator metil crveno. Zatim se doda 30 ml 25%-nog rastvora formaldehida, prethodno neutralisanog, ostavi da stoji nekoliko minuta, posle čega se doda 5 kapi mešanog indikatora i titriše sa 0,5 n rastvorom natrijumhidroksida do promene boje u ljubičasto-plavo. Uporedo, i pod istim uslovima, radi se i slepa proba, pri čemu se uvek titriše pre glavne probe da bi se postigla ista nijansa prelaza boje i time smanjila greška.

5.222.5 Izračunavanje rezultata

Sadržaj ukupnog azota (N) u KAN-u izračunava se prema sledećem obrascu:

$$\text{Sadržaj ukupnog azota} = \frac{(a-b) \cdot f \cdot 0,007.2A}{m} 100\%$$

gde je:

a = broj ml 0,5 n rastvora natrijumhidroksida upotrebljenih za titraciju rastvora uzorka,

b = broj ml 0,5 n rastvora natrijumhidroksida upotrebljenih za titraciju slepe probe,

f = faktor 0,5 n rastvora natrijumhidroksida,

A = alikvotni odgovarajući deo uzet za titraciju,

m = masa uzorka, u g,

0,007 = ekvivalentna količina azota (N) koja odgovara 1 ml 0,5 n rastvora NaOH.

5.23 Određivanje granulometrijskog sastava

5.231 Princip rada i potrebna aparatura

Granulometrijski sastav KAN-a određuje se prosejavanjem uzorka kroz seriju standardnih laboratorijskih sita, čije su dimenzije propisane u tač. 4.2 ovog standarda.

Sita se stavljaju jedno iznad drugog tako, da sito sa otvorima okaca 5 mm × 5 mm bude odozgo, a ispod njega sito sa otvorima okaca 0,5 mm × 0,5 mm.

U sklopljenom stanju sistem predstavlja jednu celinu koja se lako fiksira na mehanički vibracioni uređaj.

5.232 Postupak

Od uzorka, namenjenog za ispitivanje granulometrijskog sastava, izmeri se na tehničkoj vagi 200 g, stavi na gornje sito i prosejava u toku 5 minuta na vibracionom uređaju sa 150 ± 3 vibracije u minutu. Posle završenog prosejavanja izmeri se ostatak na situ sa otvorom okaca 0,5 mm × 0,5 mm.

Sadržaj regularne granulometrijske frakcije izračunava se prema sledećem obrascu:

$$\text{Količina granula} = \frac{a \cdot 100}{200} \%$$

gde je:

a = masa ostatka granula na situ otvora okaca 0,5 mm × 0,5 mm u g; neregularna frakcija se izračunava iz razlike do 100.

5.24 Određivanje mehaničke čvrstoće granula

5.241 Princip rada

Mehanička čvrstoća granula određuje se na bazi njihovog otpora prema drobljenju i usitnjavanju pri mehaničkom mešanju granula.

5.242 Postupak

Najpre se odvoji jedan deo reprezentativnog uzorka i prosejavanjem kroz sito veličine otvora 1 mm × 1 mm izdvoje se granule manje od 1 mm.

Od ovako pripremljenog uzorka izmeri se 200 g na tehničkoj vagi sa tačnošću od 0,05 g, i stavi u bocu za merenje po Štomanu (Štöhmman), zapremine 1000 ml. Boca se učvrsti na rotacioni aparat i meša 1 sat brzinom od 40 obrtaja u minutu. Posle završenog mešanja uzorak iz boce se ponovo proseje kroz sito veličine otvora okaca 1 mm × 1 mm. Količina uzorka zaostala na situ izmeri se na tehničkoj vagi sa tačnošću od 0,05 g.

Mehanička čvrstoća KAN-a izražena u procentima, izračunava se prema sledećem obrascu:

$$\text{Mehanička čvrstoća} = \frac{1 \times 100}{200} \%$$

gde je:

a = masa uzorka koja je zaostala na situ veličine otvora okaca $1 \text{ mm} \times 1 \text{ mm}$, u g.

6 Pakovanje, isporuka i označavanje

- 6.1 KAN po ovom standardu pakuje se i isporučuje u vrećama od plastičnih masa, zatim u četvorostrukim vrećama od natron-papira, koje su iznutra prevučene polietilenskim slojem, u neto masi 50 ± 1 kg. Proizvod se ne sme u neohlađenom stanju pakovati u papirne vreće, već samo posle sniženja temperature granula ispod 30°C .
- 6.2 KAN, osim isporuka u vrećama, isporučuje se još i u rasutom stanju (rinfuza), i to u vagonima ili drugim prevoznim sredstvima.
- 6.3 Svaka jedinica pakovanja mora imati natpis sa sledećim podacima:
- naziv i oznaka kvaliteta proizvoda (npr. KAN, granulisan sa $25,0 \pm 0,5$ N),
  - naziv i sedište proizvođača ili isporučioća, ili zaštitni znak koji sadrži naziv (skraćeni) i sedište proizvođača,
  - neto masa jedinice pakovanja,
  - oznaka JUS H.B4.031.
- 6.4 Uz svaku isporuku KAN-a mora da se dostavi uverenje o kvalitetu proizvoda sa rezultatima proveravanja svih karakteristika propisanih u tač. 4.2 ovog standarda, potvrđeno od strane proizvođača.

7 Smeštaj i čuvanje

KAN se skladišti i čuva u suvim prostorijama, zaštićenim od vlage sa poda i od atmosferilija. Vreće se stavljaju na postolja, sa najviše 10 vreća smeštenih jedna na drugu. Ako se primenjuje paletizacija, od ovoga se može odstupiti.

DK 676.017: 543.257.1

<p>Predlog standarda br. 8301</p>	<p>Ispitivanje papira i kartona ODREĐIVANJE pH VREDNOSTI VODENOG EKSTRAKTA</p>	<p>J U S H. N8. 124 1969.</p>
<p><i>Testing of paper and board. Determination pH value of aqueous extracts of paper</i></p>		
<p>Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. septembar 1969.</p>		
<p><i>Ovaj standard odgovara ASTM D 778—65, B. S. 2924/57 TAPPI T 435 m — 52 i DIN 53124.</i></p>		
<p>1 Predmet standarda</p>		
<p>1.1</p>	<p>Ovaj standard propisuje metodu određivanja pH vrednosti vodenog ekstrakta papira pomoću pH aparata (pH-metar).</p>	
<p>1.2</p>	<p>Ova metoda ne može se primeniti na papire koji su prevučeni filmovima od plastičnih masa.</p>	
<p>2 Cilj</p>		
	<p>Određivanje pH vrednosti ima za cilj da se utvrdi da li vodeni ekstrakt ispitivanog papira reaguje kiselo ili alkalno, tj. da se utvrdi veličina vrednosti koncentracije vodonikovih jona (reakcija kisela) ili koncentracija hidroksilnih jona (reakcija alkalna).</p>	
<p>3 Princip metode</p>		
	<p>Pripremljeni uzorci za analizu se ekstrahuju destilisanom vodom, toplim ili hladnim postupkom, pa se u dekantiranom (odlivenom, neprofiltriranom) vodenom ekstraktu određuje pH vrednost pomoću pH aparata sa staklenim elektrodama.</p>	

4 Uzimanje uzoraka

Uzorci se uzimaju prema veličini isporuke, po JUS H.N8.212. Iz pripremljenih uzoraka za analizu (ugledni komadi) iseku se makazama komadići približnih dimenzija 5 mm × 5 mm i dobro izmešaju. Od tih isečenih komadića odvaga se toliko da masa odgovara redu veličina propisanih u tabeli 1. Treba odvagati na dva mesta približno jednake mase isečenog uzorka papira za dva uzastopna određivanja.

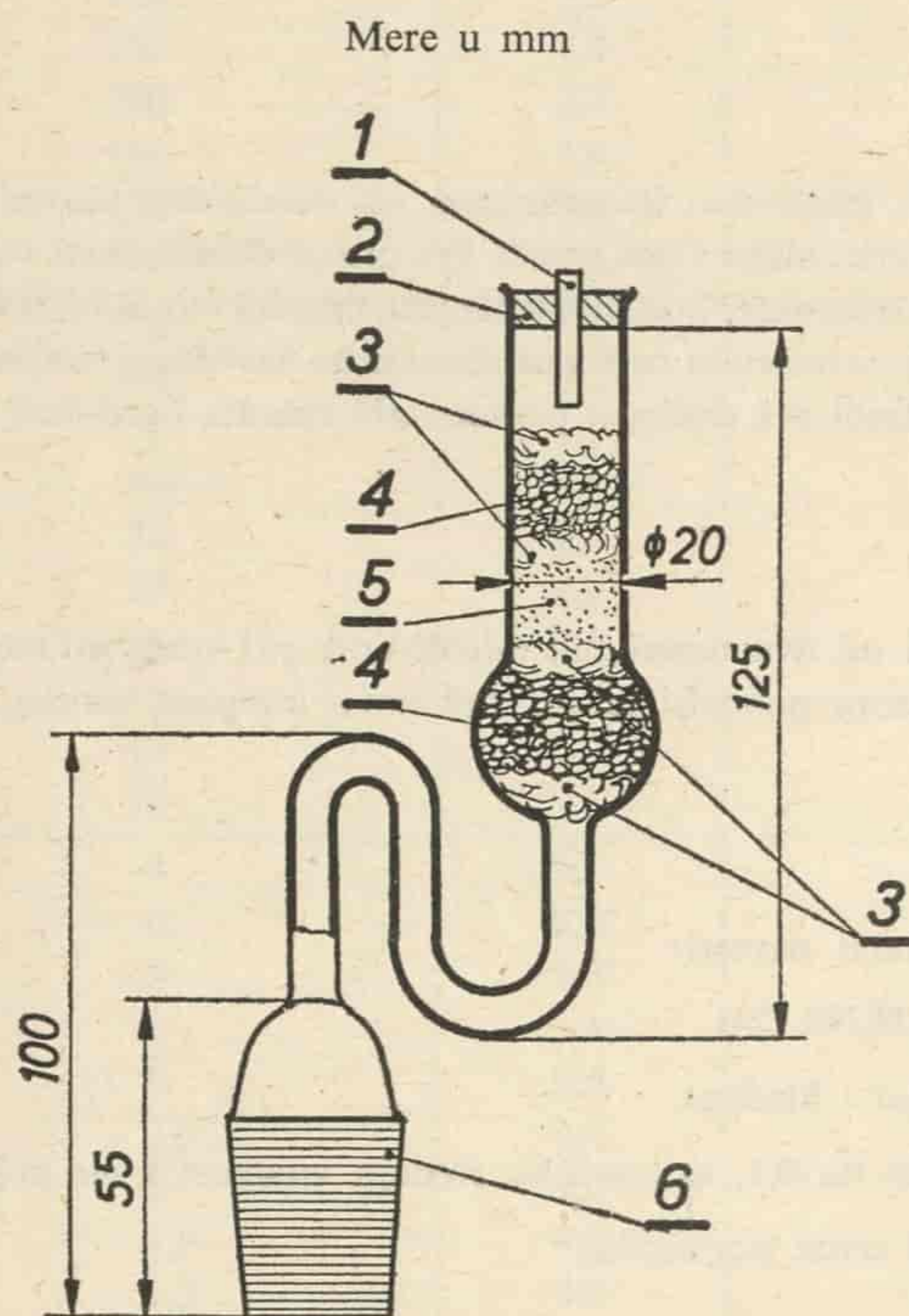
Tabela 1

Gramatura papira g/m ²	Masa za jedno određivanje g	Zapremina erlen- majera za ekstrakciju ml
do 100	1	100
preko 100 do 300	3	300
preko 300	5	500

5 Pribor i pomoćna sredstva za ispitivanje

5.1 Pribor

- Erlenmajeri za ekstrakciju od vatrostalnog stakla, hidrolitičke grupe 1, JUS B.E8.092, zapremine 100, 300, 500 ml, sa brušenim otvorima za spajanje;
- prava cev od vatrostalnog stakla, hidrolitičke grupe 1, dužine 750 mm, spoljnog prečnika 9 do 10 mm, sa jednim brušenim krajem za spajanje sa erlenmajerom;
- cev ispunjena natron-krečom, sa brušenim donjim krajem za spajanje sa erlenmajerom, koja služi za izolovanje unutrašnjosti erlenmajera od kontakta sa CO₂ iz spoljnje atmosfere (vidi sliku);

Objašnjenje pozicionih brojeva:

- 1 Staklena cevčica
- 2 Gumeni zapušač
- 3 Vata
- 4 Natronkreč
- 5 Natronazbest
- 6 Brušena površina naleganja

- cevni voltmetar sa uređajem za merenje pH vrednosti;
- merni lončić sa staklenom elektrodom. pH aparat može biti ma koje izrade, ali mora omogućavati preciznost merenja do $\Delta \text{pH} = \pm 0,05$.

5.2 Pomoćna sredstva

- Prokuvana destilisana voda čiji pH mora biti u granicama 6,7 do 7,1 na 20 °C. Voda se mora čuvati od kontakta sa spoljnim vazduhom.

6 Postupak

6.1 Prema uslovima propisanim u odnosnom standardu ili prema prethodnom dogovoru između kupca i prodavca (proizvođača i korisnika) primenjuju se dva postupka za određivanje pH vrednosti vodenog ekstrakta papira i to:

- postupak tople ekstrakcije (tač. 6.2) i
- postupak hladne ekstrakcije (tač. 6.3).

6.2 Postupak tople ekstrakcije

Odvagne se količina uzorka, prethodno klimatizirana na standardne uslove (po JUS H.N8.207), sa tačnošću 0,01 g, prenese brzo u odgovarajući erlenmajer (vidi tabelu 1) i prelije destilisanom vodom u odnosu 1:70 (1 g uzorka: 70 g destilisana voda). Odmah zatim se na erlenmajer stavi prava staklena cev (tač. 5.1) i 1 sat zagreva u ključalom vodenom kupatilu; erlenmajer se zagnjuri u vodeno kupatilo tako da nivo tečnosti u erlenmajeru bude ispod nivoa vode u kupatilu. Za vreme zagrevanja sadržaj u erlenmajeru se tri puta dobro promeša. Temperatura tečnosti u erlenmajeru treba da bude 90 do 100 °C. Posle jednog sata zagrevanja, prava staklena cev se zameni sa cevi ispunjenom natronkrečom (vidi sliku) i erlenmajer sa sadržajem brzo ohladi na 20 ± 2 °C. Zatim se dekantuje vodeni ekstrakt i u njemu odredi pH vrednost pomoću pH aparata i staklene elektrode.

6.3 Postupak hladne ekstrakcije

Odvagne se količina uzorka, prethodno klimatizirana na standardne uslove (JUS H.N8.207), sa tačnošću 0,01 g, prenese brzo u odgovarajući erlenmajer (vidi tabelu 1) i prelije destilisanom vodom u odnosu 1:70 (1 g uzorka: 70 g destilisana voda). Zatim se na erlenmajer stavi cev ispunjena natronkrečom i ostavi da stoji 1 sat na temperaturi 20 ± 2 °C; ako se radi o parafinisanim ili navoštenim papirima stajanje na navedenoj temperaturi iznosi 48 sati. Zatim se dekantuje vodeni ekstrakt i u njemu odredi pH vrednost pomoću pH aparata i staklene elektrode.

6.4 Ponavljanje određivanja

Ukoliko se dobiveni rezultati od dva uzastopna određivanja pH vrednosti međusobno razlikuju za više od $\Delta \text{pH} = 0,3$, tada se određivanje mora ponoviti na još dva novo izvagana uzorka.

7 Zapisnik o ispitivanju

U zapisniku o ispitivanju treba navesti:

- oznaku ovog standarda (H.N8.124),
- postupak ekstrakcije (topla i hladna),
- pH vrednost, zaokrugljenu na 0,1, aritmetičku srednju vrednost i sve pojedinačne vrednosti,
- eventualna odstupanja od ovog standarda,
- datum ispitivanja.

8 Uticaj promenljivih faktora u procesu ekstrakcije na pH vrednost vodenog ekstrakta

8.1 pH vrednosti vodenih ekstrakta, dobivenih toplom ekstrakcijom uzoraka papira koji sadrži stipsu, obično su manje od pH vrednosti ekstrakta dobivenih hladnom ekstrakcijom.

8.2 Melaminske smole mogu pretrpeti alkalnu hidrolizu za vreme tople ekstrakcije i na taj način da daju vodene ekstrakte sa većim pH vrednostima od vrednosti dobivenih hladnom ekstrakcijom.

- 8.3 Papiri koji daju alkalne vodene ekstrakte, što se pripisuje prisustvu bikarbonata, davaće veće pH vrednosti vodenih ekstrakta dobivenih toplim postupkom od onih koji su dobiveni hladnom ekstrakcijom, zbog gubitka ugljendioksida.
- 8.4 pH vrednosti koje su određene u vodenim ekstraktima dobivenim toplom ekstrakcijom, zavise od toga da li su ti ekstrakti profiltrirani ili ne.
- Ako je ekstrakt ohlađen u prisutnosti papira, papirna vlakna će apsorbovati izvestan deo vodonikovih jona koji se stvaraju za vreme tople ekstrakcije i to u količini koja uglavnom zavisi od prirode prisutnih papirnih vlakana.

9 Tabela pH vrednosti

U tabeli 2 označene su pH vrednosti izrazima odgovarajućih koncentracija vodonikovih (H^+) i hidroksilnih (OH^-) ionova. U ovoj tabeli istaknuta je važnost malih razlika pH vrednosti pri ekstremnim krajevima kisele i alkalne skale, obično kod papira, da bi se uočila razlika relativno ne toliko važnih, a približno jednakih brojčanih veličina pH vrednosti u neutralnoj zoni.

Tabela 2

Kisela sredina do neutralne		Neutralna do alkalne sredine	
pH	Koncentracija H^+ -jona	pH	Koncentracija OH^- -jona
4,0	1000×10^{-7}	7,0	1×10^{-7}
4,1	790	7,1	1,3
4,2	630	7,2	1,6
4,3	500	7,3	2
4,4	400	7,4	2,5
4,5	320	7,5	3
4,6	250	7,6	4
4,7	200	7,7	5
4,8	160	7,8	6
4,9	130	7,9	8
5,0	100	8,0	10
5,1	79	8,1	13
5,2	63	8,2	16
5,3	50	8,3	20
5,4	40	8,4	25
5,5	32	8,5	32
5,6	25	8,6	40
5,7	20	8,7	50
5,8	16	8,8	63
5,9	13	8,9	79
6,0	10	9,0	100
6,1	8	9,1	130
6,2	6	9,2	160
6,3	5	9,3	200
6,4	4	9,4	250
6,5	3	9,5	320
6,6	2,5	9,6	400
6,7	2	9,7	500
6,8	1,6	9,8	630
6,9	1,3	9,9	790
7,0	1	10,0	1000

**ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDARDA
IZ OBLASTI ISPITIVANJA PAPIRA I KARTONA**

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. septembar 1969.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju predlozi jugoslovenskih standarda iz oblasti metoda ispitivanja papira i kartona i to:

- Predlog br. 8302** Određivanje sadržaja pepela ..... **JUS H.N8.125**
Predlog br. 8303 Određivanje propustljivosti vazduha ..... **JUS H.N8.126**
Predlog br. 8304 Određivanje propustljivosti vodene pare ..... **JUS H.N8.127**
Predlog br. 8305 Određivanje sadržaja vlage (Toluen metoda) .. **JUS H.N8.128**
Predlog br. 8306 Određivanje stepena beline ..... **JUS H.N8.129**

Gornji predlozi pripremljeni su u Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju na osnovu najnovijih inostranih standarda: ASTM (American Society for Testing and Materials), TAPPI (Technical Association of the Pulp and Paper Industry), DIN (Deutsche Normenausschuss), BS (British Standard), TGL (Technische Güte u. Lieferungsbedingungen), GOST (GOsudarstveni STandard) i drugih. Predlozi su posebno umnoženi i dostavljeni zainteresovanim preduzećima, institutima i organizacijama u zemlji.

Međutim, ukoliko još ima zainteresovanih koji nisu dobili gornje predloge standarda, mogu se obratiti neposredno Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, Cara Uroša 54 (pošt. fah 933), sa zahtevom da im se pojedini predlozi dostave naknadno radi stavljanja primedbi za eventualnu dopunu ili izmenu.

**ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDARDA
IZ OBLASTI GRAĐEVINARSTVA**

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. septembar 1969.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju sledeći predlozi standarda:

- Predlog standarda br. 8307** Standardni trofrakcijski pesak .... **JUS B.B3.060**
Predlog revizije standarda br. 8308 Azbestcementni proizvodi.
 Tlačne cevi ..... **JUS B.C4.011**

Predlog novog standarda izradio je Jugoslovenski zavod za standardizaciju u saradnji sa Zavodom za raziskavo Ljubljana, a predlog revizije standarda izradio je »15 September« tvornica cementa i salonita Anhovo.

Predlozi su umnoženi i dostavljeni na mišljenje zainteresovanim preduzećima i ustanovama.

Interesenti koji nisu predloge dobili mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd p. f. 933, sa zahtevom da im se predlozi dostave.

**ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDARDA
ZA KREČNJAK I DOLOMIT ZA POTREBE STAKLARSKE INDUSTRIJE**

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. septembar 1969.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju predlog jugoslovenskog standarda

- Predlog br. 8309** Krečnjak i dolomit za staklo ..... **JUS B.B6.020**

Predlog standarda pripremili su stručnjaci staklarske industrije Pančevo u saradnji sa Jugoslovenskim zavodom za standardizaciju, na bazi zaključka grupe proizvođača stakla, kao i na osnovu prikupljenih podataka od proizvođača stakla i postojećih inostranih standarda za ovu oblast.

Materijal — predlog standarda umnožen je i dostavljen zainteresovanim preduzećima, institutima, ostalim organizacijama i asocijacijama na mišljenje.

Interesenti koji nisu dobili ovaj predlog mogu da se obrate Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, Cara Uroša br. 54, pošt. fah 933) sa zahtevom da im se materijal dostavi.

**ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDARDA
IZ OBLASTI UGLJA I KOKSA**

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. septembar 1969.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju predlozi jugoslovenskih standarda iz oblasti uglja i koksa, i to:

- Predlog br. 8310** Metode ispitivanja uglja i koksa. Određivanje količine benzolskog ekstrakta u mrkim ugljevima i lignitima..... **JUS B.H8.349**
- Predlog br. 8311** „ Benzolski ekstrakt iz mrkih ugljeva i lignita. Određivanje materijala rastvornog u acetonu **JUS B.H8.350**
- Predlog br. 8312** „ Određivanje stvarne relativne gustine, prividne relativne gustine i poroznosti koksa **JUS B.H8.351**

Predlozi standarda izrađeni su na bazi dokumentacije Međunarodne organizacije za standardizaciju ISO, tehničkog komiteta za čvrsta mineralna goriva ISO/TC27

Materijal — predlozi standarda umnoženi su i dostavljeni zainteresovanim preduzećima, institutima, fakultetima i ustanovama na mišljenje.

Interesenti koji nisu dobili ove predloge mogu da se obrate Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, Cara Uroša br. 54, pošt. fah 933) sa zahtevom da im se materijal dostavi.

ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA IZ OBLASTI ČELIČNIH CEVI

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. septembar 1969.

Stavljaju se na javnu diskusiju sledeći predlozi revidiranih standarda:

- Predlog br. 8313** Čelične cevi, bez šava, precizne, hladno vučene ili hladno valjane. Tehnički uslovi za izradu i isporuku ..... **JUS C.B5.030**
- Predlog br. 8314** Čelične cevi bez šava hladno vučene ili valjane. Oblik i mere..... **JUS C.B5.230**

Reviziju ovih standarda pokrenula je željezara »Sisak«, a isto tako izradila je i nacrt predloga. Ove nacrt je razmatrala stručna komisija a zatim su na osnovu zaključaka komisije redigovani u Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, pa se sada stavljaju na javnu diskusiju. Predlozi su razaslati nekim zainteresovanim organizacijama, a ostali ih mogu dobiti, na svoj zahtev, od Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, Beograd, pošt. fah 933.

ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA IZ OBLASTI BAKRA I BAKARNIH LEGURA

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. septembar 1969.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju predlozi jugoslovenskih standarda iz oblasti bakra i bakarnih legura, i to:

- Predlog br. 8315** Bakar i bakarne legure. Označavanje blokova bojom u skladištima ..... **JUS C.D0.005**
- Predlog br. 8316** Bakar i bakarne legure. Bakarne legure za livenje u bloku. Tehnički uslovi za izradu i isporuku .. **JUS C.D1.005**

Gornje predloge pripremila je stručna komisija obrazovana od predstavnika proizvođača, potrošača i zainteresovanih ustanova. Predlozi su posebno odštampani i dostavljeni zainteresovanim.

Međutim, ukoliko još ima interesenata koji nisu dobili tekstove predloga, oni se mogu obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, pošt. pregr. 933) sa zahtevom da im se pojedini predlozi naknadno dostave.

ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA IZ OBLASTI DRVNE INDUSTRIJE

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. septembar 1969.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju sledeći predlozi standarda:

- Predlog br. 8317** Komercijalne vrste drveta četinaru, domaće i egzotične ..... **JUS D.A0.021**
- Predlog br. 8318** Komercijalne vrste drveta lišćara, domaće i egzotične ..... **JUS D.A0.022**

Predlozi su izrađeni na bazi odgovarajućih DIN, TGL i BS standarda i razaslati većem broju privrednih organizacija, poslovnih udruženja, komora i naučnih i drugih ustanova na primedbe do gore navedenog roka.

I ostale zainteresovane organizacije i ustanove, koje nisu primile ove predloge, mogu se pismenim putem obratiti na adresu: Jugoslovenski zavod za standardizaciju, Beograd, Cara Uroša br. 54, poštanski pregradak 933, da im se predlozi dostave na proučavanje i stavljanje pismenih primedaba.

ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDARDA ZA PLOČE OD DRVETA I METODE ISPITIVANJA PLOČA OD DRVETA

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. septembar 1969.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju sledeći predlozi standarda iz oblasti drvne industrije:

Predlog br. 8319	Ispitivanje ploča-vlaknatica. Merenje dimenzija	
	„ „ ploča	JUS D.A1.089
Predlog br. 8320	„ „ Otpornost prema probijanju	JUS D.A1.090
Predlog br. 8321	„ „ Zatezna čvrstoća upravno na lice i naličje ploče (otpornost prema raslojavanju)	JUS D.A1.091
Predlog br. 8322	Površinski oplemenjene ploče-vlaknatice	JUS D.C5.024
Predlog br. 8323	Ispitivanje površinski oplemenjenih ploča-vlaknatica. Otpornost prema udaru	JUS D.A1.200
Predlog br. 8324	„ „ Otpornost prema žaru cigarete	JUS D.A1.201
Predlog br. 8325	„ „ Otpornost prema vodenoj pari	JUS D.A1.202
Predlog br. 8326	„ „ Otpornost prema zagrejanom loncu	JUS D.A1.203
Predlog br. 8327	„ „ Otpornost prema stvaranju mrlja ..	JUS D.A1.204
Predlog br. 8328	„ „ Otpornost prema stvaranju pukotina	JUS D.A1.205
Predlog br. 8329	Ispitivanje šperploča. Određivanje dimenzija epruveta	JUS D.A1.069
Predlog br. 8330	Ispitivanje šperploča. Pritisna čvrstoća	JUS D.A1.070
Predlog revizije br. 8331	— Ispitivanje šperploča. Zapreminska masa	JUS D.A1.064

Predlozi za metode ispitivanja ploča-vlaknatica i šperploča izrađeni su prema dokumentaciji ISO, a predlozi za površinski oplemenjene ploče-vlaknatice prema odgovarajućim DIN-standardima.

Predlozi su umnoženi i razaslani većem broju privrednih organizacija, poslovnih udruženja i naučnih instituta, na primedbe ili saglasnost do gore navedenog roka.

I ostale organizacije i ustanove, zainteresovane da prouče ove predloge i stave svoje pismene primedbe, mogu pismene zahteve uputiti na adresu: Jugoslovenski zavod za standardizaciju, Beograd, Cara Uroša br. 54, pošt. pregr. 933.

ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDARDA IZ OBLASTI TEKSTILNE INDUSTRIJE

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. septembar 1969.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju sledeći predlozi standarda:

Predlog br. 8332	Pleteni proizvodi za odevanje. Ženski pleteni komplet. Džemper i bluza. Veličine i kvalitet izrade	JUS F.D5.261
Predlog br. 8333	— Ženski pleteni komplet. Džemper i suknja. Veličine i kvalitet izrade	JUS F.D5.262
Predlog br. 8334	— Ženski pleteni komplet. Džemper i haljina. Veličine i kvalitet izrade	JUS F.D5.263
Predlog br. 8335	— Ženska pletena potkošulja. Veličine i kvalitet izrade	JUS F.D5.066

Predlozi standarda izrađeni su u saradnji sa nadležnom stručnom komisijom.

Zainteresovane radne organizacije, koje nisu primile predloge standarda, mogu se obratiti neposredno Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, Cara Uroša 54, tel. 26-427, da im se predlozi naknadno dostave za stavljanje primedbi i mišljenja za eventualnu dopunu i izmenu.

ANOTACIJA PREDLOGA REVIZIJE STANDARDARDA IZ OBLASTI BOJA, LAKOVA, NJIMA SLIČNIH PROIZVODA I NJIHOVIH SIROVINA

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. septembar 1969.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju predlog revizije jugoslovenskog standarda:

Predlog br. 8336	Litopon	JUS H.C1.021
------------------	---------------	--------------

Predlog za reviziju gornjeg standarda dao je proizvođač litopona »Cinkarna« — Celje. Predlog je revidiran u Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju i dostavljen svim zainteresovanim organizacijama i ustanovama na mišljenje.

Interesenti koji nisu dobili predlog mogu da se obrate Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, Cara Uroša 54, ili pošt. fah 933) sa zahtevom da im se isti naknadno dostavi.

ANOTACIJA PREDLOGA REVIZIJE STANDARDARDA IZ OBLASTI EKSPLOZIVNIH MATERIJARDA

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. septembar 1969.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju predlog revizije jugoslovenskog standarda:
Predlog br. 8337 — Crni lovački barut ..... **JUS H.D3.045**

Predlog za reviziju gornjeg standarda izradio je Božo Kratochwill, dipl. ing. preduzeća »Kamnik« iz Kamnika, SR Slovenija.

Predlog je dostavljen svim zainteresovanim organizacijama i ustanovama na mišljenje.

Interesenti koji predlog nisu dobili, mogu da se obrate Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, Cara Uroša 54 ili pošt. fah 933), sa zahtevom da im se isti naknadno dostavi.

ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDARDA IZ OBLASTI DROGA I LEKOVA

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. septembar 1969.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda:

Predlog br. 8338 Aetheroleum Basilici — etarsko ulje bosiljka .. **JUS H.H9.080**

Predlog br. 8339 Aetheroleum Juniperi oxycedri — etarsko ulje crvene kleke ..... **JUS H.H9.081**

Predlog br. 8340 Aetheroleum Mellissae — etarsko ulje matičnjaka **JUS H.H9.082**

Predlog br. 8341 Aetheroleum Origani vulgaris — etarsko ulje vranilovke ..... **JUS H.H9.083**

Predlog br. 8342 Aetheroleum Salviae sclareae — etarsko ulje muskatne žalfije ..... **JUS H.H9.084**

Predlog br. 8343 Metode ispitivanja etarskih ulja. Uzimanje uzoraka ..... **JUS H.H8.010**

Predlog br. 8344 Određivanje relativne gustoće ..... **JUS H.H8.011**

Predlog br. 8345 Određivanje refrakcionog broja ..... **JUS H.H8.012**

Predlog br. 8346 Određivanje kiselinskog broja ..... **JUS H.H8.013**

Predlog br. 8347 Određivanje ugla skretanje ..... **JUS H.H8.014**

Predlog br. 8348 Određivanje anetola ..... **JUS H.H8.015**

Predlog br. 8349 Određivanje karvona ..... **JUS H.H8.016**

Predlog br. 8350 Određivanje linaloola ..... **JUS H.H8.017**

Predlog br. 8351 Određivanje alilizotiocijanata ..... **JUS H.H8.018**

Predlozi će biti posebno odštampani i poslani zainteresovanim preduzećima, ustanovama i organizacijama.

Interesenti koji ove predloge ne budu primili mogu da se obrate Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, pošt. fah 933) da im predlozi budu naknadno dostavljeni.

ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDARDA IZ OBLASTI METODA ISPITIVANJA VODA

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. septembar 1969.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda:

Predlog br. 8352 Vode. Metode ispitivanja. Uzimanje uzoraka .. **JUS H.S8.101**

Predlog br. 8353 Vode. Metode ispitivanja. Određivanje temperature ..... **JUS H.S8.102**

Predlog br. 8354 Vode. Metode ispitivanja. Određivanje pH .... **JUS H.S8.103**

Predlog br. 8355 Vode. Metode ispitivanja. Određivanje suvog i žarenog ostatka ..... **JUS H.S8.104**

Predlog br. 8356 Vode. Metode ispitivanja. Određivanje nerastvor- nog dela i gubitka žarenjem..... **JUS H.S8.105**

Predlog br. 8357	Vode. Metode ispitivanja. Određivanje alkaliteta i aciditeta	JUS H.S8.106
Predlog br. 8358	Vode. Metode ispitivanja. Određivanje kalcijuma i magnezijuma	JUS H.S8.107
Predlog br. 8359	Vode. Metode ispitivanja. Određivanje kalijuma i natrijuma	JUS H.S8.108
Predlog br. 8360	Vode. Metode ispitivanja. Određivanje SO ₄ -jona	JUS H.S8.109
Predlog br. 8361	Vode. Metode ispitivanja. Određivanje slobodnog hlora	JUS H.S8.110
Predlog br. 8362	Vode. Metode ispitivanja. Određivanje sulfida (S)	JUS H.S8.111
Predlog br. 8363	Vode. Metode ispitivanja. Određivanje kiseonika, BPK ₅ i HPK	JUS H.S8.112
Predlog br. 8364	Vode. Metode ispitivanja. Određivanje hlorida	JUS H.S8.113
Predlog br. 8365	Vode. Metode ispitivanja. Određivanje fenola ..	JUS H.S8.114
Predlog br. 8366	Vode. Metode ispitivanja. Određivanje ulja i masti	JUS H.S8.115
Predlog br. 8367	Vode. Metode ispitivanja. Određivanje detergenata	JUS H.S8.116
Predlog br. 8368	Vode. Metode ispitivanja. Određivanje suspendovanih materija	JUS H.S8.117

Navedeni predlozi umnoženi su i dostavljeni na mišljenje zainteresovanim ustanovama, organizacijama i drugim institucijama i pojedincima. U izradi predloga učestvovali su instituti, zavodi i organizacije koji su zainteresovani za izradu i donošenje nacionalnih standarda u oblasti voda.

Interesenti koji ove predloge nisu dobili, mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, ul. Cara Uroša br. 54; pošt. fah 933) sa zahtevom da im se isti naknadno dostave.

ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDARDA IZ OBLASTI TOLERANCIJA DUŽINSKIH MERA

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. septembar 1969.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju sledeći predlog jugoslovenskog standarda iz oblasti tolerancija dužinskih mera:

Predlog br. 8369 Tolerancije i naleganja. Odstupanja od oblika i položaja. Definicije pojmova .....

JUS M.A1.240

Predlog standarda izrađen je u Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, na zahtev stručne komisije za standarde iz oblasti mašina alatki.

Zainteresovane radne organizacije, koje nisu primile predlog standarda, mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (pošt. fah 933).

ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDARDA IZ OBLASTI CEVNIH ZATVARAČA

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. septembar 1969.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda:

Predlog br. 8370 Vretena za zaporne ventile NP 6 i NP 16, tip 1 ..

JUS M.C5.235

Predlog br. 8371 Vretena za zaporne ventile NP 6 i NP 16, tip 2 ..

JUS M.C5.236

Predlog br. 8372 Vretena za zaporne odbojne ventile NP 6 i NP 16

JUS M.C5.237

Predlog br. 8373 Vretena za odbojne ventile NP 6 i NP 16 .....

JUS M.C5.238

Predlog br. 8374 Zaporna tela za zaporne ventile NP 6 i NP 16, tip 1 .....

JUS M.C5.239

Predlog br. 8375 Zaporna tela za zaporne ventile NP 6 i NP 16, tip 2 .....

JUS M.C5.240

Predlog br. 8376 Zaporna tela za odbojne ventile NP 6 i NP 16 ..

JUS M.C5.241

Predlog br. 8377 Zaptivne čaure .....

JUS M.C5.242

Predlog br. 8378 Spojne navrtke za zaporne ventile NP 6 i NP 16, tip 2 .....

JUS M.C5.243

Predlog br. 8379 Prsten za zaporne ventile NP 6 i NP 16, tip 1 ..

JUS M.C5.244

Predlog br. 8380 Dvodelni prsten za zaporne ventile NP 6 i NP 16, tip 2 .....

JUS M.C5.245

Predlog br. 8381 Vođica za ventile od sivog liva, NP 6 i NP 16, tip 1 .....

JUS M.C5.246

Predlog br. 8382	Vodica za ventile od sivog liva, NP 6 i NP 16, tip 2	JUS M.C5.247
Predlog br. 8383	Navojna čaura za ventile od sivog liva, NP 6 i NP 16	JUS M.C5.248
Predlog br. 8384	Osigurač prstena za zaporne ventile NP 6 i NP 16, tip 1	JUS M.C2.300
Predlog br. 8385	Osigurač vretena za zaporne ventile NP 6 i NP 16, tip 1	JUS M.C2.301
Predlog br. 8386	Ručica za cevne zatvarače	JUS M.C7.150
Predlog br. 8387	Ručni točkovi za cevne zatvarače	JUS M.C7.310
Predlog br. 8388	Zaptivači za ventile NP 6 i NP 16	JUS M.C4.110

Predloge za navedene standarde podnela je zajednička komisija brodograđilišta 3. MAJ, ULJANIK i SPLIT.

Posle razmatranja od strane stručne komisije, predlozi su redigovani u Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju i ovim se stavljaju na javnu diskusiju.

Zainteresovane radne organizacije, koje nisu dobile tekst ovih predloga standarda, mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, pošt. pregr. 933) sa zahtevom da im se predlozi dostave radi stavljanja eventualnih primedbi ili predloga za izmenu i dopunu.

Zahtevi za slanje teksta predloga mogu se dostaviti najkasnije do 31. jula 1969. godine.

ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA O KOČNIM SISTEMIMA

Rok za dostavljanje primedbi: 1. septembar 1969.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju predlozi jugoslovenskih standarda:

Predlog br. 8389	Pneumatički prenosni mehanizmi kočnih sistema drumskih vozila. Kočni cilindri	JUS M.N4.862
Predlog br. 8390	Pneumatički prenosni mehanizmi kočnih sistema poljoprivrednih prikolica	JUS M.N4.870

Nacrte ovih predloga pripremila je »Prva Petoletka«, Trstenik, a predloge je redigovala i usvojila stručna komisija u kojoj su bila zastupljena preduzeća: FAP, TAM, »Zmaj«, PTT, ustanova Institut mašinskog fakulteta i RSUP Srbije.

Predlozi se mogu dobiti na zahtev upućen Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, p. f. 933, najdalje do kraja juna 1969.

ANOTACIJA PREDLOGA ZA REVIZIJU STANDARDA ZA GROMOBRANE

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. septembar 1969.

Ovim se stavljaju na diskusiju predlozi za reviziju jugoslovenskih standarda:

Predlog br. 8391	Gromobrani. Vodovi. Materijal u upotrebi ..	JUS N.B4.901
Predlog br. 8392	„ Hvataljke	JUS N.B4.902
Predlog br. 8393	„ Držać hvataljke	JUS N.B4.903
Predlog br. 8394	„ Držać prstenastog voda	JUS N.B4.904
Predlog br. 8395	„ Stezaljke za hvataljku	JUS N.B4.907
Predlog br. 8396	„ Obujmica za oluk	JUS N.B4.914
Predlog br. 8397	„ Obujmica za cev	JUS N.B4.915
Predlog br. 8398	„ Priključna stopica	JUS N.B4.916
Predlog br. 8399	„ Obuhvatnica	JUS N.B4.917
Predlog br. 8400	„ Potpore za krovni vod za pričvršćivanje na slemenjake	JUS N.B4.920
Predlog br. 8401	„ Potpore za krovni vod za pričvršćivanje pre pokrivanja	JUS N.B4.921
Predlog br. 8402	„ Potpore za vodove	JUS N.B4.925
Predlog br. 8403	„ Priključnici i razdvojnici	JUS N.B4.932
Predlog br. 8404	„ T- komadi za prolazne okrugle žice	JUS N.B4.933
Predlog br. 8405	„ T- komadi za prolazne trake ..	JUS N.B4.935
Predlog br. 8406	„ Ukrsnici komadi za prolazne trake	JUS N.B4.936
Predlog br. 8407	„ Cilindrične spojke	JUS N.B4.937
Predlog br. 8408	„ Zemni uvodnici	JUS N.B4.940

- Predlog br. 8409** „ Cevasti uzemljivač ..... **JUS N.B4.942**
 Reviziju ovih standarda za gromobrane pokrenula je fabrika »ELIND« — Valjevo i Jugoslovenski komitet za geoelektricitet i gromobrane — Maribor.
 Zainteresovane radne organizacije, koje nisu primile predloge za reviziju standarda, mogu se obratiti neposredno Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, Cara Uroša 54, da im se predloži naknadno dostave.

ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA ZA GROMOBRANE

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. septembar 1969.

Ovim se stavljaju na diskusiju predlozi jugoslovenskih standarda:

- Predlog br. 8410** Gromobrani. Penjalice za dimnjake ..... **JUS N.B4.905**
Predlog br. 8411 „ Mehanička zaštita ..... **JUS N.B4.911**
Predlog br. 8412 „ Limeni ormarić ..... **JUS N.B4.912**
Predlog br. 8413 „ Simboli za gromobranske instalacije ..... **JUS N.B4.951**

Donošenje ovih standarda za gromobrane pokrenula je fabrika »ELIND« — Valjevo u saradnji sa Jugoslovenskih komitetom za geoelektricitet i gromobrane — Maribor.

Zainteresovane radne organizacije, koje nisu primile predloge standarda, mogu se obratiti neposredno Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, Cara Uroša 54, da im se predloži naknadno dostave.

ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA IZ OBLASTI ELEKTRIČNOG INSTALACIONOG MATERIJALA

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. septembar 1969.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda:

A) Predlozi novih standarda

- Predlog br. 8414** Zaptivne uvodnice. Gumene zaptivke višestruke. Glavne mere ..... **JUS N.E2.531**
Predlog br. 8415 Grla za sijalice sa navojem. Ispitivanja ..... **JUS N.E3.006**
Predlog br. 8416 Podnožja za proveravanje otpornosti grla E 14 prema toploti ..... **JUS N.E3.017**
Predlog br. 8417 Podnožja za proveravanje otpornosti grla E 27 prema toploti ..... **JUS N.E3.018**
Predlog br. 8418 Podnožja za proveravanje otpornosti grla E 40 prema toploti ..... **JUS N.E3.019**
Predlog br. 8419 Granično merilo za proveravanje odstojanja košuljice od središnjeg kontakta na grlima za sijalice ..... **JUS N.E3.028**
Predlog br. 8420 Izolovane priključne stezaljke za svetiljke. Glavne mere ..... **JUS N.E4.015**
Predlog br. 8421 Izolovane priključne stezaljke za naprave. Glavne mere ..... **JUS N.E4.016**
Predlog br. 8422 Čauraste stezaljke. Glavne mere ..... **JUS N.E4.040**
Predlog br. 8423 Pljosnati priključci. Tehnički uslovi i ispitivanja ..... **JUS N.E4.110**
Predlog br. 8424 Pljosnati priključci. Pljosnata priključna čaura za čep širine 6,3 mm. Glavne mere ..... **JUS N.E4.124**
Predlog br. 8425 Pljosnati priključci. Pljosnati priključni čep širine 6,3 mm. Glavne mere ..... **JUS N.E4.134**
Predlog br. 8426 Kablovske stopice. Tehnički uslovi i ispitivanja ..... **JUS N.E4.210**
Predlog br. 8427 Kablovske stopice za spajanje lemljenjem. Glavne mere ..... **JUS N.E4.211**
Predlog br. 8428 Kablovske stopice za spajanje gnječenjem. Glavne mere ..... **JUS N.E4.212**
- ##### B) Predlozi za reviziju standarda
- Predlog br. 8429** Grla za sijalice sa navojem. Tehnički uslovi .. **JUS N.E3.005**
Predlog br. 8430 Podnožje za ispitivanje grla za sijalice sa navojem ..... **JUS N.E3.009**
Predlog br. 8431 Granično merilo za proveru uspostavljanja kontakta na grlima E 27 ..... **JUS N.E3.020**

Predlog br. 8432	Granično merilo za proveru uspostavljanja kontakta i zaštite od slučajnog dodira na grlima E 27	JUS N.E3.021
Predlog br. 8433	Granično merilo za proveru zaštite od slučajnog dodira pri uvrtnanju sijalica u grla E 27	JUS N.E3.022
Predlog br. 8434	Granično merilo za proveru uspostavljanja kontakta na grlima E 40	JUS N.E3.025
Predlog br. 8435	Granično merilo za proveru uspostavljanja kontakta i zaštite od slučajnog dodira na grlima E 40	JUS N.E3.026
Predlog br. 8436	Grla za sijalice. Granične mere metričkog navoja za nazuvicu	JUS N.E3.040
Predlog br. 8437	Grla za sijalice. Granična merila za proveravanje metričkog navoja za nazuvicu	JUS N.E3.042

Predlozi su izrađeni u Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju na bazi preporuka IEC i CEE i u saradnji sa TO 23 i dostavljeni su zainteresovanim organizacijama.

Interesenti koji predloge nisu dobili, mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, p. fah 933) sa zahtevom da im se predlozi pošalju.

ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA IZ OBLASTI ELEKTROINDUSTRIJE. PRIKLJUČNI PRIBOR ZA INDUSTRIJSKE SVRHE

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. septembar 1969.

Ovim se stavljaju na diskusiju predlozi jugoslovenskih standarda:

Predlog br. 8438	Priključni pribor za industrijske svrhe. Priključnice i natikači 63 A, za nazivne napone iznad 42 do 750 V. Glavne mere	JUS N.E3.630
Predlog br. 8439	„ Utikači i utikači za naprave 63 A, za nazivne napone iznad 42 do 750 V. Glavne mere	JUS N.E3.631
Predlog br. 8440	„ Priključnice i natikači 125 A, za nazivne napone iznad 42 do 750 A. Glavne mere	JUS N.E3.632
Predlog br. 8441	„ Utikači i utikači za naprave 125 A, za nazivne napone iznad 42 do 750 V. Glavne mere	JUS N.E3.633
Predlog br. 8442	„ Poklopac sa ispustom za zadržavanje i bajonet-prsten za priključnice 63 A, nazivnog napona iznad 42 do 750 V, zaštićene od prskajuće vode. Glavne mere	JUS N.E3.652
Predlog br. 8443	„ Vođice za bajonet-prsten za priključnice 63 A i 125 A, nazivnog napona iznad 42 do 750 V, zaštićene od prodiranja vode. Glavne mere	JUS N.E3.653
Predlog br. 8444	Priključni pribor za industrijske svrhe. Priključnice i natikači 16 A i 32 A, nazivnog napona do 42 V. Glavne mere	JUS N.E3.640
Predlog br. 8445	„ Utikači i utikači za naprave 16 A i 32 A, nazivnog napona do 42 V. Glavne mere	JUS N.E3.641
Predlog br. 8446	„ Poklopac sa ispustom za zadržavanje i bajonet-prsten za priključnice 16 A i 32 A, nazivnog napona do 42 V zaštićene od prskajuće vode. Glavne mere	JUS N.E3.660
Predlog br. 8447	„ Vođice za bajonet-prsten za priključnice 16 A i 32 A, nazivnog napona do 42 V, zaštićene od prodiranja vode. Glavne mere	JUS N.E3.661

Predlozi su izrađeni u ovom Zavodu i dostavljeni zainteresovanim organizacijama na mišljenje.

Interesenti koji nisu dobili predloge mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, Cara Uroša 54, sa zahtevom da im se predlozi naknadno dostave.

**ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDARDA
IZ OBLASTI ELEKTROTEHNIČKOG INSTALACIONOG PRIBORA**

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. septembar 1969.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju sledeći predlozi standarda:

- Predlog br. 8448** Niskonaponski topljivi osigurači velike prekidne moći za primenu u industriji i sličnom. Opšti tehnički uslovi ..... **JUS N.E5.205**
- Predlog br. 8449** Niskonaponski topljivi osigurači velike prekidne moći za primenu u industriji i sličnom. Ispitivanja..... **JUS N.E5.206**

Gornje predloge pripremio je sekretarijat tehničkog odbora 32B Jugoslovenskog elektrotehničkog komiteta na osnovu predloga preporuke Međunarodne elektrotehničke komisije, dokument 32B (Central Office) 4 na koji je data saglasnost od strane našeg komiteta. Predlozi su prodiskutovani na sastanku tehničkog odbora, koji je održan 28. i 29. juna 1967. u preduzeću »Energoinvest«, Sarajevo.

Tekstovi predloga su redigovani u ovom Zavodu, umnoženi i poslani svima zainteresovanim radnim organizacijama i ustanovama. Interesenti koji predloge nisu primili mogu se obratiti ovom Zavodu sa zahtevom da im se naknadno pošalju.

**ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDARDA
IZ OBLASTI POUZDANOSTI U ELEKTRONICI I
TELEKOMUNIKACIJAMA**

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. septembar 1969.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju predlozi jugoslovenskih standarda:

- Predlog br. 8450** Pojmovi i definicije za pouzdanost elektronskih uređaja i njihovih sastavnih delova ..... **JUS N.N0.021**
- Predlog br. 8451** Prethodna razmatranja o pouzdanosti ..... **JUS N.N0.022**

Predloge je izradio tehnički odbor 56 — Pouzdanost, a revidirani su u ovome Zavodu i dostavljeni zainteresovanim organizacijama na mišljenje.

Interesenti koji nisu dobili predloge mogu da se obrate Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, pošt. fah 933) sa zahtevom da im se predlozi naknadno dostave.

**ANOTACIJA PREDLOGA REVIZIJE STANDARDARDA
IZ OBLASTI KONDENZATORA ZA ELEKTRONIKU I TELEKOMUNIKACIJE**

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. septembar 1969.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju predlog revizije jugoslovenskog standarda:

- Predlog br. 8452** Keramički kondenzatori tipa I. Opšti tehnički uslovi ..... **JUS N.R2.301**

Reviziju predloga izradili su stručnjaci tehničkog odbora 40, a predlog je redigovan u ovom Zavodu i dostavljen zainteresovanim organizacijama na mišljenje.

Interesenti koji nisu dobili predloge mogu da se obrate Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, pošt. fah 933), sa zahtevom da im se predlog naknadno dostavi.

**ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDARDA
ZA RUDARSKE KAPNE LAMPE**

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. septembar 1969.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju predlog jugoslovenskog standarda

- Predlog br. 8453** Rudarske kapne lampe ..... **JUS N.S8.400**

Nacrt predloga standarda izrađen je u preduzeću »Krušik« Valjevo, a razrađen u Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju.

Materijal — predlog standarda umnožen je i dostavljen zainteresovanim preduzećima, institutima i drugim organizacijama na mišljenje.

Interesenti koji nisu dobili ovaj predlog mogu da se obrate Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, Cara Uroša br. 54, pošt. fah 933) sa zahtevom da im se materijal dostavi.

**ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA
IZ OBLASTI SPORTSKIH REKVIZITA**

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. septembar 1969.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju sledeći predlog standarda iz oblasti sportskih rekvizita:

Predlog br. 8454 Sportski rekviziti. Sto za stoni tenis ..... **JUS Z.D2.020**

Nacrt standarda primljen je od Savezne komisije za fizičku kulturu, a izradila ga je zajednički grupa stručnjaka Instituta »Elan«, Begunje n/Gor., i preduzeća »Šport-Hejuc«, Zagreb. Posle unošenja izvesnih redakcijskih izmena, predlog je umnožen i razaslan izvesnom broju privrednih organizacija i ustanova na primedbe.

I ostale zainteresovane organizacije, koje nisu primile tekst predloga standarda, mogu ga dobiti na pismeni zahtev upućen na adresu: Jugoslovenski zavod za standardizaciju, Beograd, Cara Uroša 54, pošt. pregradak 933.

**ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA
IZ OBLASTI ISPITIVANJA GUME I TVRDIH FOLIJA IZ
PLASTIČNIH MASA**

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. septembar 1969.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda iz oblasti ispitivanja gume i tvrdih folija iz plastičnih masa:

Predlog br. 8455 Fizikalna ispitivanja gume. Ispitivanje veštačkog starenja vulkanizirane gume ..... **JUS G.S2.126**

Predlog br. 8456 Fizikalna ispitivanja gume. Određivanje prekidne čvrstoće i izduženja vulkanizirane gume ..... **JUS G.S2.127**

Predlog br. 8457 Fizikalna ispitivanja gume. Metoda ispitivanja otpornosti gume prema tečnostima ..... **JUS G.S2.129**

Predlog br. 8458 Ispitivanje gume i tvrdih folija iz plastičnih masa Ispitivanje sile cepanja ..... **JUS G.S2.735**

Nacrti predloga revizije JUS G.S2.126, JUS G.S2.127 i JUS G.S2.129 izrađeni su prema dokumentaciji ISO/TC 45 DR 1630, R 37 (1968) i DR 1817, a pri izradi predloga JUS G.S2.735 primenjeni su delom DIN i ASTM standardi. Redakcija nacrti je izvršena na sastanku stručne komisije za ispitivanje gume u kojoj su učestvovali predstavnici: »Borova« — Borovo, »Crvena Zastava« — Kragujevac, Industrija gumenih proizvoda — Dimitrovgrad, Intendantskog instituta JNA — Beograd, »Rekorda« — Rakovica, »Save« — Kranj, Tehnološkog instituta — Beograd, »Tigar«, Pirot, »Tomosa« — Koper, »Vitojevac« — Vrnjačka Banja i »Vulkan« — Niš.

Predlozi su posebno umnoženi i dostavljeni na mišljenje i stavljanje primedaba zainteresovanim preduzećima i ustanovama.

Interesenti koji nisu dobili navedene predloge mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, p. fah 933) sa zahtevom da im se tekst predloga naknadno dostavi.

**ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA
IZ OBLASTI GUMENIH CREVA**

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1. septembar 1969.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju sledeći standardi iz oblasti gumenih creva:

Predlog br. 8459 Ispitivanje adhezije gumenog creva ..... **JUS G.S2.150**

Predlog br. 8460 Ispitivanje uticaja tečnosti na gumeno crevo .. **JUS G.S2.151**

Predlog br. 8461 Mehaničko-tehnološka ispitivanja gume. Hidrostatičko ispitivanje gumenih creva ..... **JUS G.S3.103**

Predlog br. 8462 Gumena creva. Nazivi i definicije pojmova i oblika ..... **JUS G.C6.005**

Predlog br. 8463 Proizvodi od gume. Gumena creva sa umetkom. Creva za zavarivanje ..... **JUS G.C6.020**

Predlog br. 8464 Proizvodi od gume. Gumena creva sa umetkom. Creva za zbijen vazduh, za pneumatske alate **JUS G.C6.025**

Nacrti predloga izrađeni su prema postojećoj dokumentaciji ISO/TC 45. Redakcija nacrti je izvršena na sastanku stručne komisije za gumena creva u kojoj su učestvovali predstavnici: »Crvene zastave« — Kragujevac, »Fadip« — Bečej, »Meba« — Zagreb, »Rekord« — Rakovica, »Sava« — Kranj, »TAM« — Maribor,

Tehnološki institut — Beograd, Vazduhoplovni institut — Žarkovo, »Vitojevac« — Vrnjačka Banja, »Vulkan« — Niš.

Redakcije nacrtu JUS G.C6.005 i nacrti revizije JUS G.C6.020 i JUS G.C6.025 razmatrani su na sastanku stručne komisije za gumena creva u kojoj su učestvovali predstavnici: »Fadipa« — Bečej, »Prve Petoletke« — Trstenik, »Rekorda« — Rakovica, Tehnološkog instituta, Beograd, »3. maj« — Rijeka, »Save« — Kranj, »Vitojevac« — Vrnjačka Banja, »Vulkan« — Niš i Zavoda za zavarivanje — Beograd.

Predlozi su posebno umnoženi i dostavljeni na mišljenje i stavljanje primedaba zainteresovanim preduzećima i ustanovama.

Interesenti koji nisu dobili navedene predloge mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju (Beograd, pošt. fah 933) sa zahtevom da im se tekst predloga naknadno dostavi.

ISPRAVKA

U jugoslovenskom standardu JUS M.Z2.510 treba izvršiti sledeću ispravku:

U tabeli 1 u prvom redu umesto vrednosti 10,80 treba da stoji 8,80.

Umoljavaju se imaooci ovog standarda da unesu prednju ispravku u svoje primerke standarda.

Iz Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju

ISPRAVKA

U jugoslovenskom standardu JUS M.Z2.600 treba izvršiti sledeću ispravku:

U tabeli 1 u poslednjem redu umesto vrednosti 16 700 treba da stoji 18 460.

Umoljavaju se imaooci ovog standarda da unesu prednju ispravku u svoje primerke standarda.

Iz Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju

ISPRAVKA

U jugoslovenskom standardu JUS N.R2.017 — Sastavni delovi za elektroniku i telekomunikacije. Određivanje koeficijenta gubitaka uključivanjem kondenzatora, izdatom 1966. godine, utvrđene su sledeće greške, odnosno izmene koje treba ispraviti:

- na mestima gde stoji »koeficijent gubitaka«, ispraviti na »slabljenje signala«;
- na mestima gde stoji »sklopka«, ispraviti na »preklopnik«;
- na mestima gde stoji »podnožje«, ispraviti na »priključak«;
- tačka 3, drugi red: umesto »ispred i iza«, treba da stoji »pre i posle«;
- na slici 1: pod 3 — umesto »kondenzator« treba da stoji »generator«;
na donjem delu slike umesto »9« treba da stoji »10« i u legendi dodati »10 kalibrisani, oslabljivač«.

Mole se imaooci ovog standarda da unesu ove ispravke u svoj primerak.

Iz Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju

KATALOG STANDARDA BRODOGRADNJE

OBJAVLJUJEMO DRUGU LISTU DOPUNE KATALOGA SB ZA 1968. GODINU

Novi standardi

Oznaka standarda	Datum izdavanja	Naziv standarda	Autor
GRUPA 1			
Osnovni i opći standardi			
SB 4189	26. 06. 68.	Obrazac i korice za nosače cijevi	3. MAJ
GRUPA 12			
Ograde			
SB 4332	17. 10. 68.	Ograde — Pregled i upute	ULJANIK
4333	17. 10. 68.	Ograda s 2 prečke 1050 — stup A	ULJANIK
4334	17. 10. 68.	Ograda s 2 prečke 1050 — stup završni »A«	ULJANIK
4335	17. 10. 68.	Ograda s 2 prečke 1050 — stup B	ULJANIK
4336	17. 10. 68.	Ograda s 2 prečke 1050 — stup-završni »B«	ULJANIK
4337	17. 10. 68.	Ograda s 2 prečke 1050 — stup C	ULJANIK
4338	17. 10. 68.	Ograda s 2 prečke 1050 — stup završni »C«	ULJANIK
4339	17. 10. 68.	Ograda s 2 prečke 1050 — stup D	ULJANIK
4340	17. 10. 68.	Ograda s 2 prečke 1050 — stup završni »D«	ULJANIK
4341	17. 10. 68.	Ograda s 2 prečke 1050 i drvenim rukohvatom — stup	ULJANIK
4342	17. 10. 68.	Ograda s 2 prečke 1050 i drvenim rukohvatom — stup završni	ULJANIK
4343	17. 10. 68.	Ograda od užeta 1050 — stup	ULJANIK
4344	17. 10. 68.	Ograda — stup vratiju	ULJANIK
4345	17. 10. 68.	Ograda s 2 prečke 1115 — stup C	ULJANIK
4346	17. 10. 68.	Ograda s 2 prečke 1115 — stup završni »C«	ULJANIK
4347	17. 10. 68.	Ograda s 2 prečke 1115 — stup D	ULJANIK
4348	17. 10. 68.	Ograda s 2 prečke 1115 — stup završni »D«	ULJANIK
4349	17. 10. 68.	Ograda s 2 prečke 1115 i drvenim rukohvatom — stup	ULJANIK
4350	17. 10. 68.	Ograda s 2 prečke 1115 i drvenim rukohvatom — stup završni	ULJANIK
4351	17. 10. 68.	Ograda s 3 prečke 1115 — stup A	ULJANIK
4352	17. 10. 68.	Ograda s 3 prečke 1115 — stup završni »A«	ULJANIK
4353	17. 10. 68.	Ograde — podupora	ULJANIK
4354	17. 10. 68.	Ograde — podupora skidljiva	ULJANIK
4355	17. 10. 68.	Ograde s drvenim rukohvatom — okov rukohvata	ULJANIK
4356	17. 10. 68.	Ograde s drvenim rukohvatom — okov rukohvata završni	ULJANIK
4357	17. 10. 68.	Ograda s 2 prečke 1050 — vrata za stupove »A« i »B«	ULJANIK
4358	17. 10. 68.	Ograda s 2 prečke 1050 — vrata za stupove »C« i »D«	ULJANIK
4359	17. 10. 68.	Ograda s 2 prečke 1115 — vrata za stupove »C« i »D«	ULJANIK
4360	17. 10. 68.	Ograda s 3 prečke — vrata za stupove »A«	ULJANIK
4361	17. 10. 68.	Stupovi »B« — pločica	ULJANIK
4362	17. 10. 68.	Stupovi »D« — pločica	ULJANIK
4363	17. 10. 68.	Stupovi s drvenim rukohvatom — nosač	ULJANIK
4364	17. 10. 68.	Stupovi završni s drvenim rukohvatom — nosač	ULJANIK
4365	17. 10. 68.	Stup ograda od užeta — vijak	ULJANIK
4366	17. 10. 68.	Vrata ograde 1050 sa stupovima »A« i »B« — stup	ULJANIK

SB 4367	17. 10. 68.	Vrata ograde 1050 sa stupovima »C« i »D« — stup	ULJANIK
4368	17. 10. 68.	Vrata ograde 1115 s 2 prečke — stup	ULJANIK
4369	17. 10. 68.	Vrata ograde 1115 s 3 prečke — stup	ULJANIK
4370	17. 10. 68.	Vrata — svornjak	ULJANIK
4371	17. 10. 68.	Vrata — uška šarnira	ULJANIK

GRUPA 14

Vrata

SB 4212	15. 10. 68.	Vrata s dva zatvarača	SPLIT
4213	15. 10. 68.	Vrata s tri zatvarača	SPLIT
4214	15. 10. 68.	Vrata s šest zatvarača	SPLIT
4215	15. 10. 68.	Vrata — okvir	SPLIT
4216	15. 10. 68.	Vrata — poklopac	SPLIT
4217	25. 06. 68.	Vrata — šarnir	SPLIT
4218	25. 06. 68.	Vrata — šarnir	SPLIT
4219	25. 06. 68.	Vrata — uška za lokot	SPLIT

GRUPA 15

Grotlašca

SB 4221	25. 06. 68.	Grotlašca sa steznim vijkom za zaštićene prostore	SPLIT
4222	25. 06. 68.	Grotlašca sa zatvaračem za zaštićene prostore	SPLIT
4223	25. 06. 68.	Grotlašca sa steznim vijkom i rešetkom za zaštićene prostore	SPLIT
4224	25. 06. 68.	Grotlašca s rešetkom za zaštićene prostore	SPLIT
4225	25. 06. 68.	Grotlašca za zaštićene prostore — pražnice	SPLIT
4279	04. 09. 68.	Grotlašca — pregled	SPLIT
4280	13. 08. 68.	Grotlašca u razini palube 575 × 575	SPLIT

GRUPA 16

Provlake

SB 1393	24. 05. 68.	Provlake — pregled	3. MAJ
---------	-------------	--------------------	--------

GRUPA 19

Ventilacija

SB 2356	08. 10. 69.	Ventilacija — pregled	ULJANIK
4205	25. 06. 68.	Ventilacione glave — prirubnice	ULJANIK
4206	25. 06. 68.	Ventilacioni kanali	ULJANIK
4207	25. 06. 68.	Ventilacioni kanali — koljena 0 — 90°	ULJANIK
4208	25. 06. 68.	Ventilacioni kanali — koljena 90°	ULJANIK
4209	25. 06. 68.	Ventilacioni kanali — redukcija	ULJANIK
4210	25. 06. 68.	Ventilacione rešetke — krilne	ULJANIK
4211	25. 06. 68.	Ventilacione rešetke — krilne s poklopcem	ULJANIK

GRUPA 20

Ljestve, stubišta, jakovljice

SB 4226	25. 06. 68.	Ljestve s okruglim prečanicama	ULJANIK
4227	25. 06. 68.	Ljestve s kvadratnim prečanicama	ULJANIK
4228	25. 06. 68.	Ljestve s okruglim prečanicama — pojačane	ULJANIK
4229	25. 06. 68.	Ljestve s kvadratnim prečanicama — pojačane	ULJANIK
4230	25. 06. 68.	Ljestve s okruglim usađenim prečanicama	ULJANIK
4231	25. 06. 68.	Ljestve s kvadratnim usađenim prečanicama	ULJANIK
4232	25. 06. 68.	Ljestve s okruglim usađenim prečanicama — pojačane	ULJANIK
4233	25. 06. 68.	Ljestve s kvadratnim usađenim prečanicama — pojačane	ULJANIK
4234	25. 06. 68.	Ljestve — uška	ULJANIK
4235	25. 06. 68.	Ljestve — uška	ULJANIK
4239	22. 07. 68.	Stubišta	ULJANIK
4240	22. 07. 68.	Stubišta — prečanica	ULJANIK
4241	22. 07. 68.	Stubišta — rukohvat	ULJANIK
4242	22. 07. 68.	Stubišta — rukohvat	ULJANIK
4243	22. 07. 68.	Stubišta — rukohvat	ULJANIK
4244	22. 07. 68.	Stubišta — nosač rukohvata	ULJANIK
4245	22. 07. 68.	Stubišta — pločica	ULJANIK

SB 4246	22. 07. 68.	Stubište — spoj rukohvata s ogradom	ULJANIK
4247	22. 07. 68.	Stubište za pilota — aluminijsko	ULJANIK
4484	10. 12. 68.	Ljestve aluminijske za čamce i samarice	3. MAJ
4565	14. 01. 69.	Ljestve, stubište i jakovljice — pregled	ULJANIK
4566	14. 01. 69.	Prečanica konzolna	ULJANIK
4567	14. 01. 69.	Prečanica za stijenu	ULJANIK

GRUPA 22

Skele

SB 4326	08. 10. 68.	Skele za bojadisanje strojarnice	ULJANIK
---------	-------------	----------------------------------	---------

GRUPA 25

Oprema spremišta i skladišta

SB 4299	04. 09. 68.	Kutije	ULJANIK
4300	04. 09. 68.	Kutije s poklopcem	ULJANIK
4301	04. 09. 68.	Kutije — poklopci	ULJANIK
4302	04. 09. 68.	Posude	ULJANIK
4373	04. 09. 68.	Kutije — uška	ULJANIK

U ovu grupu ubaciti standarde SB 243, 244, 246, 1570 i 2347 iz bivše grupe 28 (sanduci).

GRUPA 26

Namještaj strojarnice i radionice

SB 4303	04. 09. 68.	Posuda kovačka	ULJANIK
4305	04. 09. 68.	Ormari jednokrilni	ULJANIK
4306	04. 09. 68.	Ormari dvokrilni	ULJANIK
4308	04. 09. 68.	Ormari — vrata	ULJANIK
4311	04. 09. 68.	Ormari i stolovi — zatvarač	ULJANIK
4313	04. 09. 68.	Stolovi radni	ULJANIK
4315	04. 09. 68.	Stolovi za zavarivanje	ULJANIK
4316	04. 09. 68.	Stol kovački sa škripcom	ULJANIK
4317	04. 09. 68.	Stolovi radni — ladice	ULJANIK

U ovu grupu moraju se ubaciti i standardi SB 381, 382, 845, 847 i 848 iz bivše grupe 27 (stolovi i stolice)

GRUPA 27

Namještaj kuhinje i smočnice

Ova grupa poništava bivšu grupu 27 (stolovi i stolice). Standard SB 3728 prebačen je u grupu 47.

GRUPA 28

Namještaj stambenih prostorija

Ova grupa poništava bivšu grupu 28 (sanduci). Standard SB 840 prebačen je u grupu 50.

GRUPA 29

Okov nastambi i sanitarni

SB 4376	31. 10. 68.	Okov nastambi — ručka za klizna vrata	3. MAJ
4377	31. 10. 68.	Okov nastambi — ručka	3. MAJ
4378	31. 10. 68.	Okov nastambi — kapica za vijke	3. MAJ
4379	31. 10. 68.	Okov nastambi — držač prozorskog stakla	3. MAJ
4380	31. 10. 68.	Okov sanitarni — držač ručnika za konzolu umivaonika	3. MAJ

GRUPA 32

Sidra, sidreni lanci i pribor

SB 4466	19. 11. 68.	Sidra tipa »Hall«	3. MAJ
4467	19. 11. 68.	Sidra tipa »Hall« — lopate	3. MAJ
4468	19. 11. 68.	Sidra tipa »Hall« — strukovi	3. MAJ
4469	19. 11. 68.	Sidra tipa »Hall« — osovine	3. MAJ
4470	19. 11. 68.	Sidra tipa »Hall« — zakovice	3. MAJ

- SB 4471 19. 11. 68. Sidra tipa »Hall« — stremeni 3. MAJ
 4472 19. 11. 68. Sidra tipa »Hall« — zakovice stremena 3. MAJ
 U ovu grupu treba ubaciti i postojeće standarde: SB 2618 iz grupe 33; SB 4—9, 10—16, 2242 iz grupe 35; SB 1 iz grupe 36.

GRUPA 35

Teretni uređaj

Podgrupa C) zatvarači, prebacuje se u grupu 38. Pod C) dolazi nova podgrupa »stremeni«. Podgrupa e) zapori i zaustavljači poništava se, a pod e) dolazi nova podgrupa »samarice«.

Standardi SB 379, 380, 2339 i 2340 prebacuju se u grupu 30, a SB 3214 u grupu 36.

C) Stremeni

SB 4485	10. 12. 68.	Stremeni zavareni	ULJANIK
4486	10. 12. 68.	Stremeni zavareni — nosači teretnice	ULJANIK
4487	10. 12. 68.	Stremeni zavareni 8— spojke	ULJANIK
4488	10. 12. 68.	Stremeni zavareni — nosači klobučnice	ULJANIK
4489	10. 12. 68.	Stremeni kovani	ULJANIK
4490	10. 12. 68.	Stremeni kovani — nosači teretnice	ULJANIK
4491	10. 12. 68.	Stremeni kovani — nosači klobučnice	ULJANIK

GRUPA 47

Pomoćna palubna oprema

SB 4554	14. 01. 69.	Kolica za prevoz inventara	3. MAJ
4555	14. 01. 69.	Kolica za prevoz inventara — postolje	3. MAJ
4556	14. 01. 69.	Kolica za prevoz inventara — rudo	3. MAJ
4557	14. 01. 69.	Kolica za prevoz inventara — kolo	3. MAJ
4558	14. 01. 69.	Posuda za ukrcaj sitnog tereta	3. MAJ

GRUPA 50

Protupožarni pribor i armatura

SB 4193	25. 06. 68.	Protupožarni ormarić	ULJANIK
4194	25. 06. 68.	Protupožarni ormarić s hidrantom	ULJANIK
4195	25. 06. 68.	Protupožarni ormarić — kutija	ULJANIK
4196	25. 06. 68.	Protupožarni ormarić s hidrantom — kutija	ULJANIK
4197	25. 06. 68.	Protupožarni ormarić — vrata	ULJANIK
4198	25. 06. 68.	Protupožarni ormarić s hidrantom — vrata	ULJANIK
4199	25. 06. 68.	Protupožarni ormarić — bubanj	ULJANIK
4200	25. 06. 68.	Protupožarni ormarić — šarnir	ULJANIK
4201	25. 06. 68.	Protupožarni ormarić — zaustavljač	ULJANIK
4202	25. 06. 68.	Protupožarni ormarić — zatvarač	ULJANIK
4203	25. 06. 68.	Protupožarni ormarić — držač	ULJANIK
4204	25. 06. 68.	Protupožarna sjekira	ULJANIK
4237	25. 06. 68.	Držači za protupožarnu sjekiru	ULJANIK
4318	10. 09. 68.	Protupožarni koš	ULJANIK

GRUPA 55

Spremnici

SB 4281	04. 09. 68.	Spremnici sabirni	ULJANIK
4282	04. 09. 68.	Spremnici sabirni čelične konstrukcije (RN)	ULJANIK
4283	04. 09. 68.	Spremnici skladišni	ULJANIK
4284	04. 09. 68.	Spremnici skladišni — čelične konstrukcije (RN)	ULJANIK
4285	04. 09. 68.	Spremnici gravitacioni za ulje	ULJANIK
4286	04. 09. 68.	Spremnici gravitacioni za ulje — čelične konstrukcije	ULJANIK
4287	04. 09. 68.	Spremnici gravitacioni za vodu	ULJANIK
4288	04. 09. 68.	Spremnici gravitacioni za vodu čelične konstrukcije (RN)	ULJANIK
4289	04. 09. 68.	Sonda šipkasta	ULJANIK
4290	04. 09. 68.	Sonda šipkasta — priključak	ULJANIK
4291	04. 09. 68.	Sonda šipkasta — šipka	ULJANIK
4293	04. 09. 68.	Izljev stjecišta	ULJANIK
4294	04. 09. 68.	Spremnici — prirubnica »Mobrey« uređaja	ULJANIK

SB 4295	04. 09. 68.	Spremnici — parni grejači mjedeni	ULJANIK
4296	04. 09. 68.	Parni grijači mjedeni — serpentine	ULJANIK
4297	04. 09. 68.	Spremnici — parni grijači čelični	ULJANIK
4298	04. 09. 68.	Parni grijači čelični — serpentine	ULJANIK

GRUPA 59

Mjerni instrumenti

4328	06. 02. 69.	Termometri ravni	ULJANIK
4329	06. 02. 69.	Termometri kutni	ULJANIK
4330	06. 02. 69.	Manometri	ULJANIK
4331	06. 02. 69.	Manometri s prirubnicom	ULJANIK

Brišu se standardi SB 3312 do 3317, jer nisu izdani.

GRUPA 65

Cijevi, cijevna zakrivljenja i obrađene cijevi

SB 4124	16. 01. 68.	Cijevi od spec. legure bakra sa cinkom	SPLIT
4125	16. 01. 68.	Cijevi od spec. legure bakra sa niklom	SPLIT
4173	05. 03. 68.	Cijevni lukovi 90° od spec. legure bakra s cinkom	SPLIT
SB 4174	05. 03. 68.	Cijevni lukovi 90° od spec. legure bakra s niklom	SPLIT
4192	25. 06. 68.	Cijevi za serpentine od spec. legure bakra s cinkom	SPLIT

GRUPA 66

Cijevni spojevi

a) Prirubnice

SB 4175	05. 03. 68.	Prirubnice za cijevi od spec. mjedi NP6	SPLIT
4176	05. 03. 68.	Prirubnice za cijevi od spec. mjedi NP10	SPLIT
4177	05. 03. 68.	Prirubnice za cijevi od spec. mjedi NP16	SPLIT
4178	05. 03. 68.	Prirubnice za cijevi od spec. mjedi — priključci	SPLIT

b) Konusni spojevi

SB 4238	25. 06. 68.	Cijevni konusni spojevi za čelične cijevi — zaglavci dugi	SPLIT
---------	-------------	---	-------

GRUPA 67

Cijevni priključci i nepropusni prolazi

a) Cijevni priključci

SB 4292	04. 09. 68.	Priključci kutni usisni	ULJANIK
---------	-------------	-------------------------	---------

GRUPA 68

Palubni priključci sonde i odušnici

SB 4184	25. 04. 68.	Odušnici s loptom	3. MAJ
4185	25. 04. 68.	Odušnici s loptom — tijela (RN)	3. MAJ
4186	25. 04. 68.	Odušnici s loptom — vodilice	3. MAJ
4187	25. 04. 68.	Odušnici s loptom — lopte	3. MAJ

GRUPA 69

Dilatacioni kompenzatori

SB 3563	10. 10. 68.	Dilatacioni kompenzatori — pregled	3. MAJ
---------	-------------	------------------------------------	--------

GRUPA 70

Usisne košare, usisna zvana i usisna stopala

SB 2362	01. 10. 68.	Usisne košare, usisna zvana, usisna stopala — pregled	3. MAJ
---------	-------------	---	--------

GRUPA 72

Sanitarni izljevi

SB 4481	10. 12. 68.	Posuda za otpatke	ULJANIK
4482	10. 12. 68.	Posuda za otpatke — čelična konstrukcija	ULJANIK
4483	10. 12. 68.	Posuda za otpatke — detalji	ULJANIK
4559	14. 01. 69.	Posuda za otpatke — šarnir	ULJANIK

GRUPA 81

Armatura doglasnog cjevovoda

SB 4524	19. 12. 68.	Spojevi za cijevi doglasnog cjevovoda	3. MAJ
4525	19. 12. 68.	Prirubnica za cijevi doglasnog cjevovoda	3. MAJ
4526	19. 12. 68.	Nepropusni prolaz za cijevi zviždaljke	3. MAJ
4527	19. 12. 68.	Nepropusni prolaz ravni za cijevi doglasnog cjevovoda	3. MAJ
4528	19. 12. 68.	Nepropusni prolaz kutni za cijevi doglasnog cjevovoda	3. MAJ
4529	19. 12. 68.	Zviždaljke s priključkom za doglasni cjevovod	3. MAJ
4530	19. 12. 68.	Školjka za doglasni cjevovod	3. MAJ
4531	19. 12. 68.	Školjka s zviždalkom za doglasni cjevovod	3. MAJ
4532	19. 12. 68.	Školjka s poklopcem za doglasni cjevovod	3. MAJ
4533	19. 12. 68.	Difuzor za doglasni cjevovod	3. MAJ
4534	19. 12. 68.	Ispusni pipac za doglasni cjevovod	3. MAJ
4535	19. 12. 68.	Zviždaljka s priključkom — priključak	3. MAJ
4536	19. 12. 68.	Školjka s poklopcem — školjka	3. MAJ
4537	19. 12. 68.	Zviždaljka s priključkom — čep	3. MAJ
4538	19. 12. 68.	Zviždaljka za doglasni cjevovod	3. MAJ
4539	19. 12. 68.	Školjka s poklopcem — poklopac	3. MAJ
4540	19. 12. 68.	Školjka s poklopcem — poluga	3. MAJ
4541	19. 12. 68.	Školjka s poklopcem — zatezač	3. MAJ
4542	19. 12. 68.	Prirubnica za cijevi doglasnog cjevovoda — brtva	3. MAJ

GRUPA 85

Podnice, rešetke, stepenice pogonskih prostorija

SB 3561	01. 08. 68.	Rešetke i stepenice pogonskih prostorija — upute za ugradnju	3. MAJ
3562	01. 08. 68.	Rešetke i stepenice pogonskih prostorija — pregled	3. MAJ

GRUPA 94

Elektro-instalacioni materijal

SB 4569	14. 01. 69.	Brodsko melaminska kutija za ugradnju mikro sklopki i utičnica	3. MAJ
---------	-------------	--	--------

GRUPA 95

Svetiljke i pribor za iste

SB 4570	14. 01. 69.	Nosač za svjetiljke tipa MSM	3. MAJ
4571	14. 01. 69.	Nosač za svjetiljke tip BVTM	3. MAJ
4572	14. 01. 69.	Nosač za svjetiljke tip NSR i BS	3. MAJ
4573	14. 01. 69.	Nosač za svjetiljke tip EX 3209	3. MAJ
4574	14. 01. 69.	Nosač za svjetiljke tip LVS	3. MAJ
4575	14. 01. 69.	Nosač kosi za svjetiljke tip LVS	3. MAJ

GRUPA 98

Elektro-grejači

SB 4568	14. 01. 69.	Brodsko kabinska grijalica	3. MAJ
---------	-------------	----------------------------	--------

GRUPA 102

Zakovice

SB 4259	22. 07. 68.	Zakovice patent	
---------	-------------	-----------------	--

GRUPA 103

Limovi i profili

SB 4254	22. 07. 68.	Segmentni čelici vruće valjani	3. MAJ
4255	22. 07. 68.	Limovi perforirani s kvadratnim rupama	3. MAJ
4256	22. 07. 68.	Limovi perforirani s okruglim rupama	3. MAJ
4257	22. 07. 68.	Limovi rebrasti	3. MAJ

GRUPA 104

Žičano platno i istegnuti metali

SB 4253	22. 07. 68.	Žičano platno obično	3. MAJ
4258	22. 07. 68.	Istegnuti metali	3. MAJ

GRUPA 110

Obujmice i nosači cijevi

SB 4188	25. 06. 68.	Nosači cijevi — upute	3. MAJ
4190	25. 06. 68.	Nosači čeličnih cijevi s jednom obujmicom od okruglog profila	3. MAJ
4191	25. 06. 68.	Nosači čeličnih cijevi s dvije obujmice od okruglog profila	3. MAJ

Revidirani standardi

Oznake standarda	Datum novog izdanja	Oznake standarda	Datum novog izdanja
SB 34	08. 10. 68.	SB 3428	21. 10. 68.
45	08. 10. 68.	3451 do 3453	16. 07. 68.
203 do 250	05. 11. 68.	3457 i 3482	04. 11. 68.
213	30. 05. 68.	3494	16. 07. 68.
253	27. 05. 68.	3497	04. 11. 68.
639	29. 07. 68.	3527	21. 07. 68.
662 do 667	28. 11. 68.	3528	24. 09. 68.
783	10. 12. 68.	3532	06. 01. 69.
840	14. 05. 68.	3536 do 3541	27. 05. 68.
878	02. 07. 68.	3567 do 3571	30. 04. 68.
1025	30. 05. 68.	3581 i 3582	01. 07. 68.
1329	10. 08. 68.	3583	21. 10. 68.
1392	23. 01. 69.	3584 i 3586	04. 11. 68.
1415 do 1417	10. 10. 68.	3587	04. 11. 68.
1419	20. 07. 68.	3600	13. 01. 69.
1420	10. 10. 68.	3614	20. 05. 68.
1577	30. 07. 68.	3615 i 3617	05. 12. 68.
1579 do 1589	30. 07. 68.	3630 i 3631	10. 01. 69.
1569 do 1601	30. 07. 68.	3684 do 3686	09. 01. 69.
1609 do 1610	02. 07. 68.	3688	09. 01. 69.
2247	30. 05. 68.	3706	14. 11. 68.
2317	08. 10. 68.	3709	06. 01. 69.
2443	25. 10. 68.	3732	21. 06. 68.
2472 i 2473	23. 01. 69.	3780 i 3781	28. 05. 68.
2477 do 2479	05. 03. 68.	3789	08. 08. 68.
2483	24. 05. 68.	3792	22. 01. 69.
2484	04. 11. 68.	3799	27. 10. 68.
2603	30. 05. 68.	3800	21. 10. 68.
2655	25. 06. 68.	3801 i 3802	25. 06. 68.
2660	25. 06. 68.	3803	15. 05. 68.
2725 do 2730	21. 10. 68.	3804	21. 10. 68.
2737 do 2748	21. 10. 68.	3827 i 3848	14. 01. 69.
2749 do 2756	04. 11. 68.	3850 i 3852	14. 01. 69.
2757 do 2760	12. 12. 68.	3854 i 3856	14. 01. 69.
2769	19. 12. 68.	3857 do 3859	14. 01. 69.
2786	30. 04. 68.	3878 i 3880	22. 08. 68.
2797 i 2798	04. 11. 68.	3882 i 3884	22. 08. 68.
3023	21. 10. 68.	3886 i 3888	14. 01. 69.
3097	05. 12. 68.	3890 do 3893	22. 08. 68.
3172	16. 09. 68.	3898 i 3903	22. 08. 68.
3264 do 3295	12. 09. 68.	3907	14. 01. 69.
3297 do 3304	12. 09. 68.	3917 do 3926	06. 11. 68.
3305	05. 12. 68.	3928 i 3930	06. 11. 68.
3306 do 3308	12. 09. 68.	3931 do 3934	06. 11. 68.
3325 i 3326	10. 01. 69.	3937	22. 08. 68.
3377 do 3380	12. 09. 68.	3938	06. 11. 68.
3382	12. 09. 68.	3968 i 3969	27. 11. 68.
3384	12. 09. 68.	3987 do 3990	02. 07. 68.
3385	16. 09. 68.	3993 i 3994	22. 05. 68.
3386	12. 09. 68.	3995 i 3997	02. 07. 68.
3401 do 3415	21. 10. 68.	4004 i 4005	23. 09. 68.
3417	21. 10. 68.	4008 do 4016	10. 01. 69.
3419 i 3420	25. 06. 68.	4021 i 4030	10. 01. 69.
3424	17. 12. 68.	4088 i 4089	10. 09. 68.
3426 i 3427	25. 06. 68.	4095 do 4097	25. 12. 68.

Oznake standarda	Datum novog izdanja	Oznake standarda	Datum novog izdanja
SB 4099 i 4101	25. 12. 68.	SB 4166	20. 09. 68.
4112	22. 08. 68.	4170	03. 12. 68.
4117 i 4119	06. 11. 68.	4183	25. 12. 68.
4120	06. 11. 68.	4190 i 4191	30. 01. 69.
4126 do 4129	21. 10. 68.	4209 i 4211	17. 12. 68.
4130 i 4131	25. 06. 68.	4239	23. 12. 68.
4134	29. 10. 68.	4240	23. 11. 68.
4137	22. 08. 68.	4241	23. 12. 68.
4138	29. 10. 68.	4242	23. 12. 68.
4143	25. 12. 68.		

Standardi stavljeni van snage	Zamjenjeni sa SB
42 i 43	44
782	—
910 do 945	4212
946	4217
947	4219
948 do 987	4214
988	4218
989	4220
1082 do 1122	4213
1331	—
2363 i 2436	4333 do 4371
2440 i 2441	—
2591	4484
3212 do 3237	4330 do 4371
3296	—
3376 i 3381	—
3832 i 3868	3554

MEĐUNARODNA STANDARIZACDIJA PRIMLJENA DOKUMENTACIJA

Pregled važnijih dokumenata koje je Jugoslovenski zavod za standardizaciju primio od Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) i Međunarodne elektrotehničke komisije (IEC).

Ova dokumentacija predstavlja faze rada, čiji je krajnji cilj donošenje međunarodnih preporuka sa područja standardizacije.

Preporučuje se zainteresovanima da koriste ovu dokumentaciju uvidom u prostorijama Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, ili putem izrade kopija, a po posebnom pismenom traženju, uz obavezu plaćanja troškova reprodukcije.

ISO/TC 2 — Vijci, navrtke i pribor

Preporuka ISO:

br. 861 — »Vijci sa okruglom glavom sa utisnutim šestougaonikom«.

ISO/TC 4 — Kotrljajni ležaji

Preporuke ISO:

br. 355/II — »Kotrljajni ležaji. Konično-valjčani ležaji. Metričke serije. Tolerancije. Deo II. Tolerancije klase 6 i 5«,

br. 355/III — »Kotrljajni ležaji. Spoljne mere koničnovaljčanih ležaja. Deo IV. Podsklopovi. Serije u inčima«.

ISO/TC 17 — Čelik

Preporuka ISO:

br. 439 — »Hemijska analiza čelika i livenog gvožđa. Određivanje ukupnog silicijuma (Gravimetrijska analiza).

ISO/TC 20 — Aero- i kosmonautika

Predlog preporuke ISO:

br. 1782 — »Označavanje cevovoda na vazduhoplovima (Revizija preporuke ISO/R 12—1955)« (rok za primedbe 1. VI 1969).

ISO/TC 35 — Sirovine za boje, lakove i slične proizvode

Preporuka ISO:

br. 787 — »Opšte metode ispitivanja pigmenta. I serija«.

ISO/TC 38 — Tekstil

Predlog preporuke ISO:

br. 1346 — »Užad iz monofilamenata i polipropilenskih tekstilnih traka sa tri žice u kablu i osam upletenih žica« (rok za primedbe 1. VI 1969).

ISO/TC 45 — Guma

Preporuka ISO:

br. 48 — Određivanje tvrdoće vulkanizovane gume. II izdanje (zamenjuje ISO/R 48 — 1957).

ISO/TC 46 — Dokumentacija

Preporuka ISO:

br. 833 — »Skraćenice generičkih naziva u

naslovima periodičnih publikacija«.

ISO/TC 47 — Hemija

Predlozi preporuka ISO:

br. 1592 — »Urea, tehnička. Određivanje azota. Volumetrijska metoda« (rok za primedbe 1. VI 1969),

br. 1593 — »Urea, tehnička. Određivanje alkalnosti. Volumetrijska metoda« (rok za primedbe 1. VI 1969),

br. 1594 — »Urea, tehnička. Određivanje pepela. Gravimetrijska metoda« (rok za primedbe 1. VI 1969),

br. 1595 — »Urea, tehnička. Određivanje sadržaja gvožđa. Fotometrijska metoda sa 2,2'-dipiridilom« (rok za primedbe 1. VI 1969),

br. 1695 — »Orto-hlortoluen, tehnički. Metode ispitivanja« (rok za primedbe 1. VI 1969),

br. 1696 — »Para-hlortoluen, tehnički. Metode ispitivanja« (rok za primedbe 1. VI 1969),

br. 1697 — »Hlorbenzen, tehnički. Metode ispitivanja« (rok za primedbe 1. VI 1969),

br. 1698 — »Orto-dihlorbenzen, tehnički. Metode ispitivanja« (rok za primedbe 1. VI 1969),

br. 1699 — »Para-dihlorbenzen, tehnički. Metode ispitivanja« (rok za primedbe 1. VI 1969),

Preporuke ISO:

br. 761 — »Metoda određivanja broja«,

br. 847 — »Fosforna kiselina, tehnička. Određivanje sadržaja sulfata. Volumetrijska metoda«,

br. 900 — »Aluminijumoksid za proizvodnju aluminijuma. Određivanje sadržaja titana fotometrijskom metodom na bazi tirona«,

- br. 903 — »Aluminijumoksid za proizvodnju aluminijuma. Merenje nasipne mase«,
- br. 905 — »Hlorovodonična kiselina, tehnička. Određivanje koncentracije hlorovodonične kiseline merenjem gustine«,
- br. 908 — »Hlorovodonična kiselina, tehnička. Određivanje oksidujućih ili redukujućih materija. Volumetrijska metoda«,
- br. 909 — »Hlorovodonična kiselina, tehnička. Određivanje sadržaja gvožđa. Spektrofotometrijska metoda sa 2,2'-dipiridilom«,
- br. 910 — »Sumporna kiselina i oleum, tehnički. Određivanje ukupne kiseline i obračun slobodnog SO₃ u oleumu. Volumetrijska metoda«,
- br. 913 — »Sumporna kiselina i oleum, tehnički. Određivanje ostatka posle žarenja. Gravimetrijska metoda«.
- ISO/TC 69 — Primena statističkih metoda**
Predlog preporuke ISO:
br. 1786 — »Statistički termini i simboli. II serija« (rok za primedbe 1. VI 1969).
- ISO/TC 72 — Tekstilne mašine i pomoćni uređaji**
Predlozi preporuka ISO:
br. 1808 — »Namotavanje pređe međuproizvoda. Osnovni nazivi« (rok za primedbe 1. VI 1969),
br. 1809 — »Kalemovi i cevke. Tipovi (rok za primedbe 1. VI 1969).
- ISO/TC 81 — Jedinstveni nazivi za pesticide**
Predlozi preporuka ISO:
br. 1792 — Jedinstveni nazivi za pesticide. XVI spisak« (rok za primedbe 1. VI 1969),
br. 1801 — »Jedinstveni nazivi za pesticide XVII spisak« (rok za primedbe 1. VI 1969).
- ISO/TC 101 — Transporteri i elevatori**
Predlozi preporuka ISO:
br. 1815 — »Vibracioni koritasti razdeljivači i transporteri za proizvode u rasutom stanju« (rok za primedbe 1. VI 1969),
br. 1816. — »Transporteri sa trakom. Osnovne karakteristike pogonskih bubnjeva« (rok za primedbe 1. VI 1969).
- ISO/TC 110 — Vozila unutrašnjeg transporta**
Predlog preporuke ISO:
br. 1756 — »Vozila unutrašnjeg transporta. Mere platformi. Priključne mere« (rok za primedbe 1. VI 1969).
- IEC/TC 2 — Rotacione mašine**
IEC publikacija 279 (I izdanje, 1969): Merenje otpornosti namotaja na mašinama naizmjenične struje metodom naizmjeničnog napona. Cena: 16,50 šv. fr.
IEC publikacija 276 (I izdanje, 1968): Definicije i nomenklatura ugljenih dirki, držača dirki, kolektora i prstenova. Cena: 30 šv. fr.
IEC publikacija 34—5 (I izdanje, 1968): Peti deo: Step en zaštite postignut kućištem rotacionih mašina. Cena: 21 šv. fr.
- IEC/TC 14 — Energetski transformatori**
IEC publikacija 289 (I izdanje, 1968): Induktivni kalemovi. Cena: 30 šv. fr.
- IEC/TC 15 — Izolacioni materijal**
Izveštaj potkomiteta 15 C sa sastanka u Londonu, održanog od 3. do 5. septembra 1968. godine.
- IEC/TC 17 — Prekidači i kontroleri**
IEC publikacija 265 A (I izdanje, 1969): Aparati visokog napona.
Izveštaj potkomiteta 17 A sa sastanka u Arnhemu, održanog od 28. oktobra do 1. novembra 1968. godine.
Izveštaj potkomiteta 17 B sa sastanka u Briselu od 22. do 25. oktobra 1968. godine.
Predlog preporuke IEC za tehničke uslove za niskonaponske pokretače motora naizmjenične struje. — Deo II B-1: Pokretači zvezda — trougao. Upućeno na saglasnost po šestomesečnom pravilu. Rok za glasanje je 15. avgust 1969. godine.
- IEC/TC 34 — Sijalice i pribor**
Izveštaj sa sastanka u Londonu, održanog 13. septembra 1968. godine.
- IEC/TC 42 — Visokonaponska ispitivanja**
IEC publikacija 270 (I izdanje, 1968): Merenja delimičnih pražnjenja. Cena: 42 šv. fr.
Izveštaj sa sastanka u Londonu, održanog od 3. do 5. septembra 1968. god.
- IEC/TC 49 — Piezoelektrični kristali**
Zapisnik sa sastanka održanog u Milanu od 4. do 7. juna, 1968. god.
IEC izmena br. 1, januar, 1969. god. publikacije 122—2. Kvarcevi za oscilatore. Deo treći.
- IEC/TC 51 — Feromagnetni materijali**
Preporuka za pojačavače snage za magnetsko kondicioniranje.
Preporuka termičke metode za magnetsko kondicioniranje.
Obe preporuke su na glasanju do 15. VIII 1969. god.
Zapisnik sa sastanka komiteta održanog u Oslu od 3. 5. i 7. septembra, 1968. god.
- IEC/TC 54 — Aparati za hlađenje i kondicioniranje vazduha**
Izveštaj sa sastanka u Ankari, održanog od 4. do 6. decembra 1968. godine.
Predlog za proširenje predmeta dokumenta 54 (Bureau Central) 6 na odeljke za smrzavanje i duboko smrzavanje i na hladnjače za duboko smrzavanje u domaćinstvu.
Predlog za ispitivanje naprava za otkravljanje.
Predlog za ispitivanje toplotnih vrata i sličnih naprava.
Predlog za klasifikaciju ispitivanja električne izolacije elektromotora u hermetičkim kompresorima.
Svi su ovi predlozi upućeni na saglasnost po šestomesečnom pravilu. Rok za glasanje je 15. avgust 1968. godine.

OBJAVLJENI JUGOSLOVENSKI STANDARDI

»Službeni list SFRJ« br. 2/69. od 17. I 1969.

	1 prim. din.
Pribor za rotaciono bušenje:	
JUS K.R1.053 — Zubaste krune sa tankim zidovima ..... 1969.	3,50
JUS K.R1.054 — Zubaste krune sa debelim zidovima ..... 1969.	3,50
JUS K.R1.084 — Šipke za spasavanje ..... 1969.	3,50
JUS K.R1.085 — Spojnice šipki za spasavanje ..... 1969.	3,50
JUS K.R1.101 — Dijamantske krune sa tankim zidovima (Tip B) ..... 1969.	3,50
JUS K.R1.116 — Dijamantske krune sa debelim zidovima. (Tip Z) ..... 1969.	3,50
JUS K.R1.120 — Sržne (jezgrene) cevi. (Tip Z) ..... 1969.	3,50
JUS K.R1.121 — Spojnice sržnih (jezgrenih) cevi. (Tip Z) ..... 1969.	3,50
JUS K.R1.122 — Glave sržnih (jezgrenih) cevi. (Tip Z) ..... 1969.	3,50
JUS K.R1.123 — Glave za sržne (jezgrene) i sedimentne cevi. (Tip Z) ..... 1969.	4,50

Navedeni jugoslovenski standardi obavezni su i stupaju na snagu 1. septembra 1969. godibe.

Izdavač: **Jugoslovenski zavod za standardizaciju** — Cara Uroša 54 — Beograd, telefon broj 26-461
Odgovorni urednik: Slavoljub Vitorović, dipl. inž.
Cena pojedinom primerku n. din. 10. — Godišnja pretplata n. din. 80. — Pretplatu slati neposredno na adresu prodavnice Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, Beograd, ul. Kneza Miloša br. 16, pošt. fah br. 933 ili na žiro račun br. 608-636-175-10.

Štampa: Beogradski grafički zavod — Beograd

41

428/1969

700017171,5

COBISS 0